

Turistický magazín

ročník XIV., září 2020

ZDARMA

KAM

po Česku

*Co nevytvoříte
v čase, který je Vám
vyměřen, nikdo to za
Vás již nevykoná.*

-Jan Amos Komenský-

www.kampocesku.cz

**Vybírám si cestu já,
nebo cesta mne?**

PŘEDPLATNÉ magazínu KAM po Česku

OBJEDNAT U: SEND Předplatné s. r. o. | Ve Žlíbku 1800/77 | 193 00 Praha 9
 e-mail: send@send.cz | tel.: +420 225 985 225 | mobil: +420 777 333 370

OBJEDNAT U: REDAKCE KAM po Česku | Kubelíkova 30 | 130 00 Praha 3
 e-mail: redakce@kampocesku.cz | tel.: +420 222 944 816-7 | mobil: +420 602 223 279

www.kampocesku.cz

Chléb daruj každému, ne každého chléb jez

Řeklo by se, že chléb je mouka, sůl, kvásek a voda. Přesto je co dodat, třeba to, že české slovo chléb je v drobných obměnách známé všem Slovanům a vychází z praslovanského chlébъ. Převzato bylo z germánského slova hlaiba, které dalo základ i dalším jazykům.

Popis částí chleba je také zajímavý. Propečená část na povrchu je **kůrka**, vnitřní část **střídka**, ukrojený plátek **krajíc** či **skýva**, šikmo ukrojený krajíc je **sirotek**, první a poslední odkrojek **patka** či **skrojek** a druhý a předposlední krajíc je **zápatčí**.

Chléb „vynalezli“ lidé na cestě evoluce v místech, kde se z lovců a sběračů stali zemědělci. Původně člověk sebraná zrna slupl, ale později mu oheň pomohl je opražit a rozum drtit. Když mouku smíchal s vodou, dostal kaši, která se pekla na kamenech rozpálených sluncem či ohněm. Pro archeology doba neolitu, pro lidstvo obrovský skok. Snad proto Sumerové přiřkli chlebu duši, Mezopotámci hieroglyf a Arabové stejné slovo jako pro život.

Nejstarší pec na pečení chleba u nás z období 4800–4600 let před Kristem byla objevena v Bylanech. První pekaři coby dvorní řemeslníci nebo poddaní klášterů se objevili v 11. a 12. století. Praha měla roku 1387 již 159 pekařů, včetně mazanečníků či koblížníků, a za Jiříka z Poděbrad se peklo 12 druhů chleba – žemlový, žitný, nakyslý, mazancový, ječný, prosný, žaludový, jáhlový, pohankový, rýžový, perníkový a koláčový. Vznik cechů dal pekařům řád, mistry, tovaryše a učně, vychovával dorost a dohlížel na kvalitu. Roku 1860 uvolnil živnostenský řád pekařství zcela, proto mohlo být v roce 1930 již 13 341 pekáren s 43 437 zaměstnanci, v roce 1947 asi 10 000 pekáren s 45 000 zaměstnanci a po roce 1970 bylo v pětiletkových pekařských závodech vyráběno jako o závod více chleba s méně lidmi. Naštěstí po roce 1989 došlo k renesanci pekařiny. Cena chleba v roce 1989 byla za 1 kg 2,80 Kčs, v roce 2000 už 14,80 Kč, v roce 2010 to bylo 19,85 Kč a letos 28 Kč. Za deset let bude chléb stát stejně, jen v eurech.

Proto žijete-li v přítomnosti a nejste příznivci gumovníků chlebových, vězte, že kvalitních chlebů v poměru s celkovým počtem vyrobených je málo. Přitom chléb je zdroj energie, vitaminů řady B, železa, vápníku a vlákniny. Žito má vysokou nutriční hodnotu, pestrou škálu minerálních látek a chleby z celozrnné mouky vyrovnávají hladinu cukru v krvi a jsou bohaté na vitaminy, minerální látky a esenciální mastné kyseliny. Dbejte tedy při výběru chleba na to, koho chleba jíte.

Luděk Sládek

■ KAM vybírá z obsahu

Zase Přemyslovci	2
Větry lidem pomáhají	3
Otec tras železného oře	5
Kde se vzalo kolo?	7
Do středních Čech za pohádkou	9
Za chmelem do Rakovníka	11
Pohoříme kozorohů „den poté“	16–17
Lesní stezka Pastviště ve Spáleném Poříčí	18
Historické krovy – chebský fenomén	19
Zříceniny a baroko	20
Kouzlo Podřipska	23
Dny evropského dědictví v Liberci	27
Na náchodský zámek přijede vévoda Kuronský	28
Pozvání do srdce Valašska, na Vsetín	31

Milí čtenáři,

navzdory všem mým očekáváním, průběh letošního léta zdá se být poněkud nešťastným. Během prázdnin se v cizině nakazilo více než 400 lidí čínskou chřipkou a počty se zvyšují. Do Prahy přijeli turisté, domácí i přespolní, a matka měst je zas na výsluní v nakažených. Koluje také zpráva, že od září se vrací roušky. Kde, komu a proč, to však

neříká. Bud' je to tedy novinářská kachna, nebo potrhlost mocných.

Letos bylo také zajímavé sledovat „turisty“, kteří nechali slané plavky v šuplíku a vydali se na domácí turistku. O co méně je bylo vidět na značených trasách, o to hojnější byl jejich výskyt na frekventovaných komunikacích a všude tam, kde to zavánělo jídlem. Také zvolené oblečení svědčilo spíše o procházce pod palmami. Krátké sukýnky, značkové nátělničky či podpatky sice zdůrazní osobnost majitele, leč v srdci panenské přírody mohou působit komicky. Jak by se ale hodily tepláky, ponožky a pořádná bota, když teplota v 1 000 m klesala v podvečer k 5 °C. Dobré je si občas počíst v knize lesních moudrostí.

Tak snad se alespoň něco dozvěděli. Třeba to, že Sněžka (1 603 m) není nejvyšší horou u nás, protože její nejvyšší bod leží 50 cm za státní hranicí. Nejvyšší tisícovkou je Luční hora (1 555 m), pročez lituji zklamání tisíce nadšených sněžkozalců každoročně se sem drápajících. Pravda, bráno jazykovědně-geograficky. Což neubírá Sněžce nic z jejího národního symbolu. Stejně jako Karlu IV., že nebyl Čech. Nebo legendárnímu Bivojovi, který nejspíš necupital s bezmála stokilovým kancem na zádech z Kavčí hory na Pankrácké pláni na hrad Libušín u Kladna. To pan Jirásek jen spíš převyprávěl z historicky „nejisté“ Hájkovy kroniky. V dobách zlých přesto posloužily jeho pověsti jako tmel národního vědomí. Navíc se to krásně čte, tak budiž panu Jiráskovi odpuštěno. Proto cestujte, navštěvujte a poznávejte místa i jejich příběhy. Mnohé se dozvíte, mnohé vás překvapí, a to nejen v čase babího léta.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vyšlo 24. 8.

KAM po Česku (měsíčník)

vydává v ČR: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.
Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3, IČ: 04892232
tel.: +420 222 944 816–7, e-mail: redakce@kamocesku.cz
www.kamocesku.cz
registrováno: MK ČR E 17865, ISSN 1802–8640

grafický návrh, zlom a předtisková příprava: KAM po Česku, tisk: Akontext, s. r. o.
distribuce pro předplatitele: jménem vydavatele zajišťuje SEND Předplatně, s. r. o.,
tel.: +420 225 985 225, e-mail: send@send.cz, www.send.cz

foto Kalendárium: © Wikimedia Commons
titulní strana: Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově, foto © Luděk Sládek

Zasláním příspěvku nebo díla dává zasilatel souhlas vydavatelé k jeho šíření v tištěné či elektronické podobě. Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk článků včetně obrázků se výslovně zapovídá.

Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.

© Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

Jen asi a snad (1085 let)

Ze školy víme, že v pondělí 28. září 935 byl cestou na mši zavražděn český kníže Václav. A to rukou vrahů, které vedl jeho vlastní bratr Boleslav.

Co vlastně víme o knížeti Václavovi? Že se asi narodil roku 907, asi zemřel 28. 9. 935. Díky kronice benediktina Widukinda z kláštera Corvey si letos přesto připomínáme 1085 let od Václavovy smrti. Ale mnich nebyl očitým svědkem, takže co když nešlo

Lebka sv. Václava

o vraždu? Co když se ráno Václav vydal do kostela, cestou se bratrsky „poškorpil“ s Boleslavem a jeho věrní Hněvsa, Česta a Tyra si to špatně vyložili, Václava následně dostihli u vrat kostela a omylem ubili? To však nic nemění na významu tohoto světce pro nás i naše dějiny.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s ALENOU MORNŠTAJNOVOU

Spisovatelka a překladatelka Alena Mornštajnová se narodila 24. června 1967 ve Valašském Meziříčí. Vystudovala angličtinu a češtinu na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. Poté začala pracovat jako lektorka anglického jazyka a překladatelka tzv. červené knihovny. Coby spisovatelka debutovala v roce 2013 románem Slepá mapa. O dva roky později jí vyšel další román nazvaný Hotýlek. Největšího úspěchu však Alena Mornštajnová dosáhla s románem Hana, který se stále drží na přední příčce ve čtenářské oblíbenosti a rovněž získal několik ocenění. V současné době je přeložen do jedenácti jazyků a také je k vidění v divadelní adaptaci na prknech Národního divadla Brno. Mezi její poslední literární tvorbu se řadí kniha pro děti Strašidylko Straša, román Tiché roky a také povídky v antologiích Krvavý Bronx a V bílém pláští.

Spisovatelka Alena Mornštajnová

máme. Ale protože jsem z Valaška, nejraději to mám právě tam. V mém rodném Valašském Meziříčí se každý rok koná folk-blues-beat festival Valašský špalíček a ideálním místem na rodinné výlety je Valašské muzeum v přírodě, největší a nejstarší skanzen ve střední Evropě.

Děkuji Vám za zajímavý tip na výlet a dovolu mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková

Interiér domu z Nového Hrozenkova, součást Valašského muzea v přírodě

foto © Wikimedia Commons, Vojtěch Vlk

KAM byste pozvala naše čtenáře na výlet po České republice?

Máme štěstí, že žijeme v tak rozmanité zemi, jako je právě Česká republika. V posledních letech jezdím po čteních a besedách a zjišťuji, jak krásná města a příroda

Zase Přemyslovci

(1025 let)

Vyvraždění Slavníkovců 28. září 995 v Libici nad Cidlinou přežili Soběslav, sv. Vojtěch a jejich nevlastní bratr Radim. Mylně se však domníváme, že tak vznikl český stát. Ten už tu byl.

Šlo spíše jen o epizodu v jeho utváření, protože podobných incidentů bylo v té době více, jen nejsou zapsány, ale archeologicky mapovány. Proto i kdyby 28. září 995 Slavníkovci na Libici neslavili mylné datum 60 let od smrti

Sousoší Vojtěcha a Radima v Libici od Vojtěcha Adamce

sv. Václava, stalo by se to jindy. Hradiště a vesnice fungovaly dál, jen rod Slavníka zanikl. Pachatelé či objednatel masakru jsou předmětem bádání, ale jisté je, že motivem mohlo být bohatství Slavníkovců a jejich hrady Libice a Malín na obchodních cestách do Slezska, na Moravu a do Malopolska.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

Dopisy čtenářů

Vážení, musím pochválit obsah vašeho časopisu. Paradoxem je, že v bezvýznamném městě Pardubice nepřeje v cestování, protože místní TIC dostane na zhruba 90 tisíc obyvatel jen pár kousků, které se seženou jen na úplný začátek měsíce. Ale to hlavní, o čem chci psát, je, že už nevydáváte přehled mezinárodních dnů pro pobavení. Mezinárodní den má kdekdo a kdeco. Jen tvor nejubožejší, na rozdíl od švihlé chůze (Brno) a chráněných zvířat všech kategorií, geologických útvarů atd. nikým nechráněný. Tím je DAŇOVÝ POPLATNÍK, zejména v českém Absurdistanu. Nejnovější příklad, co hloupí čeští Honzové a Mařky zaplatí, si přišel na své, je 6 dílů bible z VKOL. R. 1996 je někdo ukradl, prodal do Německa. Letos se objevily na aukci. Advokáti poradili nesoudit se a platit (jistě si za tuto cenu radu nechali dobře zaplatit), nový majitel nebude škodný a zloděj (jistě už promlčeno) si přišel na své. V zapomení by neměl zůstat případ Themos, restaurační či provozní část Nové scény, tunel Blanka, zlatá cyklostezka ve Vysočanech... S pozdravem nebát se a nakrást.

Robert Fanta, Pardubice

Vážení pane Fanto, děkuji Vám za zájem o magazín naší redakce. Na Vaše náměty bych odpověděl v několika bodech. Zaprvé – TIC v Pardubicích má možnost domluvit si více magazínů. Zadruhé – mezinárodní dny jsme publikovali celý rok a dále

by se již jen opakovaly. Zatřetí – krádeže historických artefaktů jsou tak staré jako sám svět. Nic jim nezabrání, nic je neochrání, jen lidé. To, že se kradou a prodávají na aukcích v cizině, má své příčiny doma. Začtvrté – mezinárodní den tunelů a tunelářů, podvodů a podvodníků, zlodějů a zlodějn by myslím neprošel. Bohatí kradou proto, že můžou, a chudí proto, že musí, a právní řád to tak vidí stejně. Bohatí mají své právníky a chudým zbývá jen víra ve „slepu“ spravedlnost. Každá doba je a vždycky byla složitá. Pokud bych měl zhodnotit tu současnou, bylo by to stejné. Přestože se sv. Anežka a Václav, Hus, Komenský, národní buditelé, otcové zakladatelé, váleční veteráni a všichni nejmenovaní, kteří přispěli měrou nemalou k tomu, že dnes vůbec jsme, nastokrát obraceli v hrobě, „elitě národa“ se to zdá být jedno. Proto věříme v neúnavné připomínání jmen, činů, zásluh, díla a myšlenek těch, co tu byli před námi.

Dobrý den, posílám odpovědi na soutěže. Bylo to náročné, ale zase jsem z některých míst, která jsem navštívila jako turista, objevila něco nového nepoznaného. Těším se na další zadání soutěže.

Zdeňka Trnková, Most

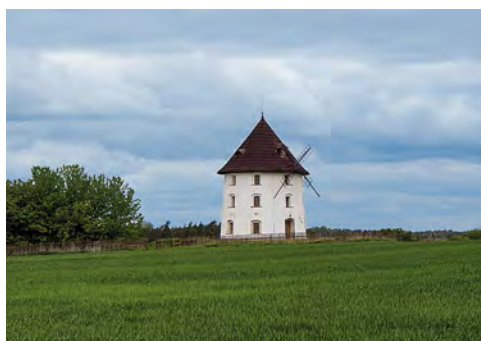
Dobrý den, paní Trnková, děkujeme za přízeň a budeme se těšit na další Vaše odpovědi v soutěžích.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Větry lidem pomáhají (840 let)

Možná jste nabyli dojmu, že článek patří spíše do rubriky „zdraví“. Není tomu tak. Zůstaneme v historickém kontextu a podíváme se na větrné mlýny.

Větrný mlýn u Vrátna v okrese Mladá Boleslav

S myšlenkou a první realizací využití síly větru pro mlýn se setkáváme v pramenech z 1. století v Persii. Jednalo se o horizontální typ mlýna. Jeho vertikální a efektivnější „bratr“ se zrodil až roku 1180 v severovýchodní Evropě. Nejstarší zprávu o větrném mlýnu na území Čech máme z roku 1277, kdy byl postaven na zahradě Strahovského kláštera. Postupně se využití mlýnů rozšířilo a celkový počet doložených zařízení dosáhl tisícovky. Nejčastější výskyt vykazuje díky stálejším větrům Morava, v Čechách se více ujaly mlýny vodní. Větrné se staly vhodným doplňkem efektivnějších vodních mlýnů v době nestálého přísunu vody.

Mlýny v průběhu staletí byly nejsložitější technická zařízení, a to až do průmyslové revoluce. Umění sestavit a udržovat tato zařízení vyžadovalo velký fortel tesařů a um mlynářů. Větrné mlýny postupně zanikaly, ale jejich technická podstata dnes znovu ožívá v rozmachu větrných elektráren na výrobu eko-elektrické energie. Dodnes můžete vidět mnoho funkčních větrných mlýnů po celé naší zemi. Například portál povětrník uvádí přehledně na 260 mlýnů. Zcela jistě můžete navštívit větrný mlýn holandského typu v Kuželově z roku 1842, dnes exponát Technického muzea v Brně.

-babok-

Větrný mlýn v Horním Podluží Světlíku nedaleko Varnsdorfu

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Fanda, Pepík či Dalimil? (710 let)

Dodnes není jasné, kdo je autorem Dalimilovy kroniky. Od středověku se tak nějak přisuzuje autorství jakémusi boleslavskému kanovníku Dalimilu Meziříčskému. Existoval ale vůbec?

Když se to tak vezme kolem a kolem, jasně prokazatelné autorství není nakonec tak důležité. Podstatné je to, jak dokázala oslovit v průběhu staletí čtenáře, přispěla k jejich národnímu uvědomění, sounáležitosti s historií české země a pozvednutí jazykové kultury. Nejedná se navíc o padělek jako v případě Rukopisu královédvorského a Rukopisu zelenohorského. Kronika je nejstarší svého druhu v českém prostředí a její vznik kládou odborníci na počátek 14. století. Končí totiž roku 1314 v období vlády Jana Lucemburského. K původnímu obsahu přibylo několik dodatků v letech 1315 a 1316, ale ty už nejsou přisuzovány původnímu autorovi. Kronika obsahuje 106 kapitol ve verších s chronologicky vykládaným dějem z Čech, počínaje osídlením našeho území praotcem Čechem, pověstmi o Libuši a jejím proroctví, o Přemyslu Oráčovi či Dívčí válce. Obsahuje také známý příběh o Oldřichovi a Boženě. Stylisticky se jedná o čtivé, prosté sdělení, které autor prokládá řadou přirovnání, rčení a lidových výrazů. Autorovy rady nejsou však příliš mravokárné, naopak. Jsou v souladu s popisovaným dějem. Někteří škarohlídi by dnes asi namítli, že je příliš

Dalimilova kronika, únos Jitky ze Svinibrodu Břetislavem I. z kláštera

nacionalistická a protiněmecká. Rozumný člověk ale ví, že je spíše vlastenecká, což je rozdíl.

-liban-

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons

Proměny Hradu (885 let)

Přestavbu přemyslovského hradiště na vrchu Opyši na opevněný sídelní hrad s kamennými hradbami zahájil roku 1135 kníže Soběslav I. Během přestavby nahradily někdejší dřevěné knížecí paláce kamenné stavby.

Pražský hrad, Černá věž, pohled z Jiřské ulice

Kamenné hradby zahrnovaly území dnešního třetího nádvoří a vedly až k Černé věži, která je jedinou zcela dochovanou věží z původního románského opevnění.

-aba-

Západní hradby probíhaly mezi dnešním druhým a třetím nádvořím, ze západní části se stalo předhradí. Po smrti Soběslava I. (1140) pokračoval v přestavbě jeho synovec Vladislav II. Z této doby je zachováno přízemí knížecího paláce a část prvního patra, z opevnění Černá věž a Bílá věž.

Královská svatba (710 let)

Svatba Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského se stala významnou politickou událostí tehdejší Evropy. Sňatek měl uklidnit situaci v zemi zmítané mocenskými boji po smrti posledního Přemyslovce – Eliščina bratra Václava III.

Svatba ve Špýru, iluminace z Balduinea (1. pol. 14. století)

Skupina významných šlechticů vyjednala Eliščin sňatek se synem římského krále Jindřicha VII. Janem Lucemburským. Osmnáctiletá dcera českého krále Václava II. se provdala za teprve čtrnáctiletého Jana 1. září 1310 ve Špýru (Německo). Urozený pár oddal mohučský arcibiskup Petr z Aspeltu a velkolepou svatbu následovaly tři týdny oslav, při kterých si novomanželé užili společných radovánek, včetně rytířských turnajů. Patrně posledních...

-mak-

Historia magistra vitae

1895 (125 let)

Výzkumem záření, později nazvaného **rentgenovo záření**, se zabývala řada významných vědců. Nejvíce uspěl Wilhelm Conrad Röntgen v roce 1895. Původně nazývané záření X či paprsky X získaly jméno právě po něm. W. C. Röntgen obdržel v roce 1901 za své objevy vůbec první Nobelovu cenu za fyziku.

1900 (120 let)

Ztužená vzducholod'

Ferdinanda von Zeppelina zvládla první úspěšný let u Bodamského jezera. Vzducholod' měla hliníkovou kostru a s její stavbou začal již v roce 1899. V dalších letech své vzducholodě zdokonaloval. Do začátku 1. sv. války jeho vzducholodě přepravily bez nehody 34 tisíc osob.

1. 9. 1950 (70 let)

V československé armádě byly zřízeny **první pomocné technické prapory** (PTP), zvláštní jednotky pro „politicky nespolehlivé osoby“. Jejich smyslem bylo izolovat v nich tyto osoby a pracovně je využívat. Nosily černé nárameníky, říkalo se jim tedy běžně „černí“ nebo „černé prapory“.

3. 9. 1335 (685 let)

Byla uzavřena **mírová smlouva** mezi českým králem Janem Lucemburským a maďarským králem Karlem Robertem z Anjou. Předcházela jí Trenčinská smlouva z 24. 8. 1335, která byla stvrzena na jednání českého, polského a uherského krále v uherském Vyšehradě tzv. Vyšehradskou smlouvou.

7. 9. 1775 (245 let)

Byl vydán **robotní patent** Marie Terezie pro Moravu (pro Čechy již 13. 8.). Patent ulevil sedlákům, jimž ubyla až polovina robotních povinností. Patent rozdělil poddané do 11 tříd dle majetku. Stanovil délku robotního dne na 8 hodin v zimě a 12 v létě. Robotu zkrátil na 3 dny v týdnu.

Nebezpečný heretik (650 let)

Přesto je Jan Hus právem považován za jednu z největších osobností českých dějin. Většinu svého života usiloval o nápravu církve a společnosti a za svou pravdu byl ochoten položit i život.

Jan Hus se zřejmě narodil v září roku 1370 (1371 nebo 1369) v Husinci u Prachatic. V roce 1393 získal na Karlově univerzitě titul bakaláře a za tři roky titul mistra svobodných umění. Vysvěcen na kněze byl v roce 1400 a od roku 1402 kázal v Betlémské kapli v Praze. Rektorem Univerzity Karlovy se stal v roce 1409.

Jan Hus proslul jako největší český reformátor, který usiloval o nápravu křesťanské církve i společnosti. Za svůj vzor považoval anglického myslitele Jana Viklefa, od kterého převzal učení o zbavení církve majetku. Stavěl se proti prodeji odpustků, kázal česky a česky napsal i některé své knihy. Je také reformátorem českého pravopisu a zasloužil se o překlad Bible či vydání Kutnohorského dekretu. Svými

Mistr Jan Hus na hranici, iluminace z Jenského kodexu (kolem roku 1500)

názory se pochopitelně znelíbil vysokým představitelům církve.

Po interdiktu (klatbě), který byl roku 1412 uvalen na Prahu, odešel na Kozí Hrádek. V roce 1414 odjíždí na „pozvání“ císaře Zikmunda do Kostnice na koncil, kde mu bylo nabídnuto obhájit své učení. Byl však prohlášen za heretika (kacíře), zbaven kněžské hodnosti a vydán světské spravedlnosti. Svě učení neodvolal ani v den svého upálení 6. července 1415. Jeho popel byl vhozen do řeky Rýna. Jeho smrt však nedosáhla zamýšleného výsledku. Naopak! Rozpoutala v českých zemích reformní hnutí, které přerostlo v peklo husitských válek.

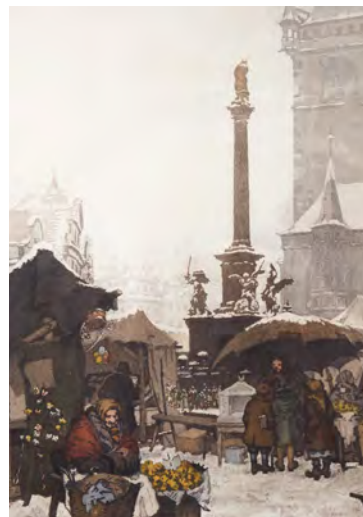
František Jehlička

foto © Wikimedia Commons

Mariánský sloup (370 let)

Sloup na Staroměstském náměstí v Praze vznikl dekretem císaře Ferdinanda III. 22. 4. 1650. Vzorem mu byl mariánský sloup mnichovský (1638), postavený jako dík za záchranu města před Švédy a morem. Ve Vídni vztyčili sloup za ochranu města před Švédy roku 1647, v Praze 1650 a v Prešpurku na památku porážky Wesselényiho spiknutí (1675).

Pražská Madona byla znázorněním nové protireformační Panny Marie Neposkvrněné s podobou mladé ženy, 12 hvězdami svatozáře, stojící na přemoženém drakovi. Drak symbolizoval porážku zla a v dobovém katolickém pojetí protestantského kacířství. Vztyčen byl v místě šibenice, kde v březnu 1632 přibil na pranýř saský velitel staroboleslavské Palladium. Základní kámen byl položen 23. 5. 1650. Dřík 6 m byl vztyčen 26. září a socha Panny Marie osazena na 15 m vysoký sloup 30. září. Autory sochařské výzdoby byli Bendl, Heidelberger, Goldschneck a Melber. Stavební dozor měl Miseron, jen architekt je neznámý. Povrch sloupu nesl imitaci červeného mramoru a 2 m

Vánoční trh na Staroměstském náměstí, Jaromír Stretti-Zamponi

vysoká socha Panny Marie Immaculaty byla pozlacená. V nárožích soklu stáli čtyři andělé symbolizující moudrost, spravedlnost, statečnost a mírnost. V podnoží sloupu byl uložen gotický deskový ochranný obraz Panny Marie Rynecké z počátku 15. století. V kartuši na podstavci byl nápis: „Virgini genitrici sine originis Labe Conceptæ propVgnatæ et Liberatæ Urbis ergo Cæsar pivs et IvstVs hanC statvaM PonIt“, který v chronogramu uváděl rok 1650 (česky „Panně Rodičce bez poskvrny prvotní počaté za obhájení a osvobození města zbožný a spravedlivý císař tuto sochu postavil“). Posvěcení sloupu se konalo 13. 7. 1652.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

1575
(445 let)
Rudolf II.
22. 9. 1575
v Chrámu sv. Víta
korunován
českým králem

1655
(365 let)
Ferdinand August z Lobkovic
* 7. 9. 1655
† 3. 10. 1715
český šlechtic
a diplomat

1795
(225 let)
Václav Bojer
* 23. 9. 1795
† 6. 6. 1856
český botanik
a cestovatel
působil na
Madagaskaru
a Mauriciu

Jan Václav Peter (275 let)

V Karlových Varech se do rodiny známého puškaře Jana Jiřího Petera narodil 8. září 1745 syn Jan Václav. V rámci pokračování rodinné tradice začal pracovat v puškařské dílně svého otce.

J. V. Peter, autoportrét

Zde se projevila jeho řemeslná zručnost, ale i umělecké vlohy. Všiml si toho Joseph von Kaunitz, císařský rakouský velvyslanec u papežského

dvora, a podpořil mladého Petera ve studiu sochařství a později malířství v Římě. Jan Václav se soustředil na malování zvířat a brzy získal dalšího mecenáše z vysokých společenských vrstev, kterým byl princ Marcantonio Borghese. Díky němu se zařadil do římských uměleckých kruhů, což s sebou přineslo i zvýšený zájem o jeho tvorbu. Sám papež Řehoř XVI. zakoupil pro papežské sbírky ve Vatikánské obrazárně (Pinacoteca Vaticana) jedenáct realizací děl Jana Václava Petera. Mimo jiné i obraz *Rajská zahrada* – zahrnující ústřední postavy a velké množství zvířat. Talent a vytrvalost přinesly Peterovi jmenování

Rajská zahrada, před rokem 1829

profesorem na Akademii svatého Lukáše v Římě. Jeho obrazy najdete v řadě sbírek v Čechách, Německu, Francii, Španělsku či Rusku. Tento náš rodák, přibližující současníkům zvířecí svět, zemřel 28. 12. 1829 v Římě.

-felix-

foto © Wikimedia Commons

Otec tras železného oře (205 let)

Řeč bude o projektantu a staviteli železničních tratí, v jehož životě sehrály kola a koleje osudové role. Narodil se u kola mlýnského a smrt našel na kole železničním. Jan Perner (7. 9. 1815 – 10. 9. 1845) se narodil ve vodním mlýně v Bratčicích a zemřel krátce po svých třicátinách po nešťastném zranění, které utrpěl při jízdě vlakem nedaleko Chocně.

Od dětství inklinoval k technice, a tak proti přání svých rodičů vystudoval pražskou polytechniku, založenou Františkem Josefem Gerstnerem. Právě na jeho inzerát se přihlásil jednadvacetiletý Perner na stavbu první ruské železnice z Petrohradu do Carského Sela. Předtím jej Gerstner ještě vyslal na studijní cestu po Německu, Belgii a Anglii. V Čechách začal pracovat až v roce 1837. Nastoupil na stavbu Severní dráhy císaře Ferdinanda. Vedl stavbu úseku z Břeclavi do Brna, projektoval

Socha Jana Pernera před pardubickým nádražím (Jaroslav Brož, 2017)

úsek z Ostravy do Osvětimi. Účastnil se velkých trasovacích prací mezi Vídní a Prahou. Prosazoval její vedení přes Olomouc a Pardubice. Také trasoval spojení Prahy a Drážďan. Řešil též umístění nádraží státní dráhy v Praze. Několik dní po zahájení dopravy mezi Olomoucí a Prahou však tragicky zemřel na inspekční cestě. A protože žil dlouhá léta v Pardubicích, kde ostatně také zemřel, tamní univerzita po něm pojmenovala svou dopravní fakultu.

Pavel Edvard Vančura

foto © Wikimedia Commons

8. 9. 1905 (115 let)

Z iniciativy Václava Kautského byla v Praze založena **Ústřední jednota českých šachistů**. Prvním starostou byl zvolen Antonín Kvíčala. Zprvu sdružovala pět klubů s 200 členy. První zmínka o šachové hře na českém území je v latinsky psané Svatovojtěšské legendě z poloviny 12. století.

9. 9. 1340 (680 let)

Král **Jan Lucemburský** dal vyhotovit svou **poslední vůli**. Z řady vykonavatelů vypustil svého prvorozeného syna a hlavního dědice a nástupce Karla a nevěnoval mu jediný sebemenší projev. Markrabě Karel se měl stát pouze vládcem Čech, Budyšínska, Zhořelecka a slezských knížectví.

12. 9. 1920 (100 let)

Od 12. do 28. 9. 1920 se na výstavišti v Královské oboře uskutečnil první **Pražský vzorkový veletrh**. Veletrhy byly pořádány pravidelně dvakrát ročně, od roku 1925 ve Veletržním paláci a na Novém výstavišti. Byly určeny pro velkoobchodní jednání a uzavírání obchodů podle vzorků.

13. 9. 1310 (710 let)

Jan Lucemburský získal od svého otce Jindřicha VII. lénem hrabství lucemburské a krátce nato byl jmenován **generálním říšským vikářem** za Alpami, tedy zástupcem svého otce ve vládě v celé říši s výjimkou Itálie po dobu jeho nepřítomnosti. Janova hodnost byla omezena na dobu pěti let.

13. 9. 1745 (275 let)

Manžel Marie Terezie **František Štěpán Lotrinský** byl zvolen **římskoněmeckým císařem**. Volbu neuznával pruský král Friedrich. Marie Terezie obdržela titul císařovny jen jako manželka císaře, který však neuznávala. 4. října 1745 se konala ve Frankfurtu nad Mohanem slavnostní korunovace.

1800

(220 let)

Michal Antonín Kotler

* 29. 9. 1800
† 18. 11. 1879
český podnikatel,
obchodník
s drahokamy

1830

(190 let)

Tomáš Seidan

* 6. 9. 1830
† 4. 12. 1890
český sochař
a pedagog

1840

(180 let)

František Wichterle

* 23. 9. 1840
† 11. 6. 1891
prostějovský
podnikatel,
dědeček
O. Wichterleho

Historia magistra vitae**15. 9. 1655** (365 let)

Ferdinand III. prohlásil **Olomouc pevnostním městem**, čímž byla zahájena dlouhodobá výstavba olomoucké pevnosti. Projekt přestavby opevnění vypracoval v roce 1658 polní maršálek Jean-Louis Raduit de Souches. Do konce 17. století bylo postaveno několik bastionů.

16. 9. 1330 (690 let)

Sňatek osmiletého **Jana Jindřicha Lucemburského** a dvanáctileté **Markéty Korutanské** v Tridentu. Její otec se vzdal českého královského titulu. Byla dohodnuta smlouva, podle níž, pokud by Jindřich Korutanský zemřel bez mužských dědiců, měly Korutany a Tyroly připadnout Lucemburkům.

16. 9. 1620 (400 let)

Spojené císařsko-ligistické armády Buquoye a Maxmiliána Bavorského a jeho generála Tillyho zahájily **tažení do Čech**. 20. 9. překročily hranice u Nových Hradů a 22. 9. zamířily k Budějovicům. Stavovské vojsko Kristiána z Anhaltu a generála Thurna postupovalo z jižní Moravy do Čech.

20. 9. 1245 (775 let)

Papež Inocenc IV. jmenoval **olomouckým biskupem** Bruna ze Schauenburku. Tímto rozhodnutím byl ukončen dlouholetý spor o obsazení biskupství. Bruno podle německého vzoru zavedl tzv. manské zřízení. Patřil k předním rádcům a diplomatům českých králů Václava I. a Přemysla Otakara II.

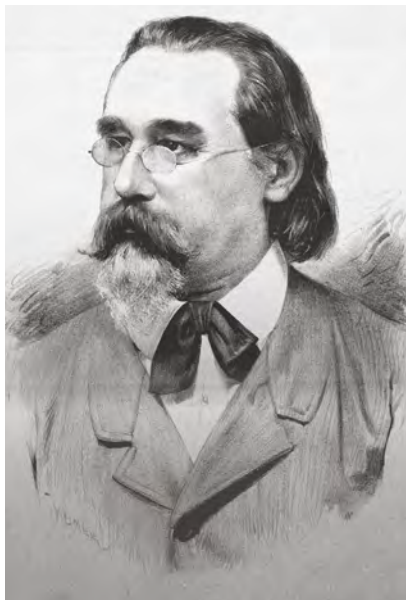
20. 9. 1410 (610 let)

Po smrti Ruprechta Falckého zvolila část kurfiřtů **římskoněmeckým králem** Zikmunda Lucemburského. Při první volbě mu chyběl potřebný počet hlasů a při opakované volbě byl králem zvolen jeho bratranec Jošt Moravský. Králem byl nakonec zvolen 21. července 1411 a korunován 8. listopadu 1414.

Bezmála neznámý malíř (200 let)

Rádi bychom si připomněli dnes již téměř zapomenutého malíře a spisovatele Eduarda Herolda (Edvarda). Narodil se 16. září 1820 v Praze a původně byl křtěný Jan Eduard Herold.

Jako třetí potomek nemajetného herce Jana Christiana Herolda prožil trpké dětství plné chudoby a bídy. Byl dán do učení k rukavičkáři, pak k malíři pokojů. Když se prokázalo jeho výtvarné nadání, učení opustil a začal studovat na Akademii výtvarných umění, kde byl žákem Antonína Mánesa. Po studiích se stal učitelem kreslení ve šlechtických rodinách. Nejvíce ho ovlivnil pobyt v rodině hraběte Jindřicha Chotka na zámku Nové Dvory a Kačina. Během pobytů na Kačině využíval zámeckou knihovnu jako inspiraci pro svou budoucí tvorbu historických povídek a ilustrací. Později prožil téměř celý život ve Vodičkově ulici v domě U Řečických. Byl dvakrát ženatý, z jeho tří dětí se žádné nedožilo dospělosti.

Eduard Herold na portrétu z roku 1885

V roce 1852 podnikl Herold studijní cestu do Německa. V letech 1868–1877 spolupracoval s Prozatímním divadlem jako malíř jevištních dekorací. Jelikož Herolda zajímaly české dějiny, tak velmi brzy opustil kreslení polí a vrchů a začal vyhledávat romantické kouty a historické památky. Kreslil veduty, vytvořil množství malých akvarelů. Jeho ilustrace také vycházely v nejrůznějších časopisech, jako byly Zlatá Praha a Světozor. Vedle malířství se věnoval také spisovatelství. Vydal několik knih a historických pojednání.

Eduard Herold zemřel 5. srpna 1895 a byl pohřben v Praze na Olšanských hřbitovech.

Drahomíra Samková

foto © Wikimedia Commons, autor Jan Vilímek

Zapomenutý příběh (105 let)

Jan Smudek se narodil 8. září 1915 v rodině železničáře v Bělé nad Radbuzou jako jediný syn Jana a Kateřiny. Krátce po jeho narození se rodina přestěhovala do Domažlic, kde Jan absolvoval obecnou školu.

Nedokončil gymnázium, vyučil se strojním zámečnickem, absolvoval živnostenskou pokračovací školu a nastoupil k firmě Holý. Zakrátko přešel do městské elektrárny a v srpnu 1936 do muniční továrny Škoda v Zieglerově. Dokončil dvouletou mistrovskou školu v Plzni a od podzimu 1938 studoval ve III. ročníku vyšší průmyslové školy v Kladně, kterou nedokončil díky okupaci. Se skauty z domažlického oddílu se zapojil do odboje (Obrana národa). Na jaře 1939 ukradl opilému německému důstojníkovi pistoli, což chtěl zopakovat v Kladně 8. 6., ale opilého policistu v potyčce zastřelil. Když přivezl z Prahy do Domažlic kufr výbušnin, gestapo to zjistilo a 20. 3. 1940 si pro Jana přišlo. Mladík se „prostřelil“ a na

Jan Smudek před rokem 1945

útek zastřelil dva německé pohraničnický. Na pokyn Obrany národa opustil Protektorát, dostal se do Francie, kde byl raněn. Poté uprchl ze zajatecké nemocnice do Velké Británie, kde

v červnu 1944 vstoupil do naší peruti R.A.F. V Anglii oslavil konec války a oženil se s Margaret Bushovou, se kterou se vrátil domů v srpnu 1945. Stal se správcem podniku u Aše, neúspěšně kandidoval do parlamentu za „lidovce“, a snad proto se jej obranné zpravodajství pokusilo vlákat do pastí. Se štěstím vyvázl, ženu a dvě dcery poslal na jaře 1947 do ciziny a sám odešel za nimi po únoru 1948. S rodinou žili v Německu, ve Francii a v 90. letech se mohl opět vrátit domů. Unikl nacistům i komunistům, zemřel však v zapomnění 17. 11. 1999. Jeho legenda byla inspirací pro hlavní postavu amerického filmu Casablanca (1942) a gruzinského filmu Nepochopitelný Jan (1943).

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

1865

(155 let)

Lubor Niederle

* 20. 9. 1865

† 14. 6. 1944

český archeolog, zakladatel české archeologie

1890

(130 let)

Vladimír Slavínský

* 26. 9. 1890

† 16. 8. 1949

český herec, průkopník české kinematografie

1900

(120 let)

Jiří Baum

* 20. 9. 1900

† 1944

český zoolog, spisovatel a cestovatel

Žil vždy zásadově (80 let)

Petr Čepek byl herec s uhrančivým pohledem a silným charakterem. Nebýt legendárních filmů, jako je Vlčilovo Údolí včel nebo Herzovy Petrolejové lampy, už bychom možná ani nevěděli, jak geniální to byl umělec.

Petr Čepek se narodil 16. září 1940 v Praze. Vyrůstal v Hrabůvce v Beskydech a později v Ostravě. Byl přijat na DAMU v Praze a studoval v ročníku s Ladislavem Mrkvičkou a Josefem Abrhámem. Po studiu, které nedokončil, účinkoval v Divadle Petra Bezruče v Ostravě. Ladislav Mrkvička měl být totiž ze školy vyhozen a o jeho vyloučení museli spolužáci hlasovat. Jen Petr Čepek řekl ne a jako jediný z fakulty rovněž předčasně odešel.

Roku 1965 se stal členem Činoherního klubu v Praze, kde působil až do své smrti. Na svých postavách pracoval důkladně, a snad právě proto je jeho herectví tak nezapomenutelné. Nadaného herce si brzy všimli i ve světě filmu. Role syfilitika v Petrolejových

Petr Čepek ve hře Ödöna von Horvátha Povídky z Vídeňského lesa (duben 1981)

lampách patří asi k tomu nejlepšímu, čím se může naše kinematografie pochlubit. Dokázal také jako jeden z mála herců odmítnout roli v normalizačním seriálu o majoru Zemanovi, i když věděl, že si pak moc nezahraje.

V době sametové revoluce stál u zrodu Občanského fóra. Počátkem 90. let vyučoval herectví na DAMU. V roce 1993 se u něho začala projevovat těžká nemoc. Jeho poslední rolí byl Faust ve filmu Lekce Faust. Mezi herci panuje pověra, že kdo hraje Fausta, zemře. Bohužel pověra se vyplnila. Petr Čepek zemřel 20. 9. 1994 v nemocnici ve Vrchlabí a je pohřbený na hřbitově v Dolní Kalné, kde měl svou oblíbenou chalupu.

Marcela Kohoutová

foto © archiv Činoherního klubu

Kde se vzalo kolo? (6000 let)

Člověk je v podstatě všímavým a učenívým „zlodějem“ nápadů matky přírody. Ale pozor! Kolo jako nástroj nebo prostředek k pohybu však v přírodě nikde nenajdete.

Jak už to tak ale bývá, geniální objevy bývají často jednou velkou shodou šťastných náhod. Naši předci používali při stěhování a přesunu břemen či nákladů ke snížení odporu a váhy podvaly. A jen lidský mozek mohl přijít na tak jednoduchou fintu, jako bylo „otočit vše vzhůru nohama“. Z podvalů použít jen část, vytvořit kola a propojit je osou.

Dřevěné kolo s osou, muzeum Vrhnicki, Slovinsko (asi 3180 let př. n. l.)

Nebo tomu mohlo být tak, že někoho napadlo postavit hrnčířský kruh s osou „na výšku“ a spojit ho s dalším. A první dvoukolák byl na světě. Přesto až do novověku ne všude. Americkým nebo australským domorodcům třeba kolo

známo nebylo. Kdo konkrétně ho vymyslel a vytvořil, se nikdy nedozvíme. Vědci se domnívají, že to byli Sumerové někdy před šesti tisíci lety (asi 4000 př. n. l.). V Evropě se za nejstarší doklad považuje vyobrazení vozu se čtyřmi

koly na poháru v Polsku z doby kolem 3400 př. n. l. Hmatatelný nález potom představuje dřevěné kolo ze Slovinska s osou o průměru 72 cm staré asi 5200 let. Postupně se kolo zdokonalovalo, dostalo ojk řízení, osy, kola se odlehčila loukotěmi, kovové části (obruče, náboje kol) zvýšily pevnost atd. Souběžně se v průběhu času objevila kola v převodech

či v kladkách. S nástupem průmyslové revoluce se vyměnil pohon lidský nebo zvířecí za sílu parních strojů a nastal další prudký rozvoj užití kola. Ale to už je jiný příběh.

-babok-

foto © www.visitvrhnicka.si

1905
(115 let)
Vladimír Holan
* 16. 9. 1905
† 31. 3. 1980
český básník
a překladatel

1910
(110 let)
František Hrubín
* 17. 9. 1910
† 1. 3. 1971
český básník,
spisovatel
a dramatik

1945
(75 let)
Petr Novák
* 6. 9. 1945
† 19. 8. 1997
český zpěvák
a skladatel

Historia magistra vitae

23. 9. 1875 (145 let)

V 15.15 byla zahájena **doprava na koňské tramvajové dráze** od Poříčské brány přes Příkopy a Národní třídu k Řetězovému mostu. Stavba byla zahájena 3. 5. 1875. Majitelem pražské koňky, která nahradila dosavadní omnibusy, se stal na 51 let bruselský průmyslník a podnikatel Édouard Otlet.

24. 9. 1815 (205 let)

V Královské oboře, dnešní Stromovce v Praze-Bubenči, předvedl mechanik pražské polytechniky Josef Božek jako první na našem území svůj vlastní **parní vůz**. Inspirací mu byl nezprovozněný Trevithickův parní stroj přivezený do Čech v roce 1811 hrabětem Jiřím Františkem Augustem Buquoyem.

28. 9. 1355 (665 let)

Na září 1355 svolal císař Karel IV. do Prahy **svatováclavský sněm**, aby na něm projednal nový zákoník – Maiestas Carolina, ale setkal se s nesouhlasem šlechty a tento zákoník nikdy nevstoupil v platnost. Šlechta nechtěla žádné psané právní normy, více jí vyhovovalo nepsané právo.

28. 9. 1945 (75 let)

V Praze proběhly tzv. **Tyršovy hry**. Šlo o první společné vystoupení československého tělocviku uskutečněné na Strahovském stadionu. Poslední všesokolský slet proběhl v roce 1938, po 2. světové válce byl další slet až v roce 1948, který byl zároveň poslední před tzv. spartakiádami.

29. 9. 1370 (650 let)

Karel IV. realizoval **rodové spojení** s bavorskými Wittelsbachy. V Norimberku oženil svého devítiletého syna Václava se čtrnáctiletou Johanou Bavorskou, dcerou vévody Albrechta. Svatba byla doprovázena smlouvami o spojení. Manželství bylo bezdětné. Johana ráda pobývala na hradě v Písku.

text: Pavel Eduard Vančura (redakce@kamposesku.cz)

Ach ty povodně (130 let)

Kterému mostu by se povodně nestaly osudové? Nejprve byl díky předchozí povodni postaven, pozdější povodni stržen. Je to už 130 let, co se Karlův most bránil další z mnoha povodní.

Stržený Karlův most, září 1890

Náhrada mostu Juditina, strženého roku 1342, probíhala v letech 1357–1402. Již tehdy most sužovaly povodně (1359, 1367, 1370, 1373, 1374). Povodeň z roku 1432 pobořila dokonce pět pilířů a opravy byly dokončeny až roku 1503. Bránil se povodním v letech 1655, 1784, 1845 a 1872, ale až 4. září 1890 se neubráníl. Byl protřzen kládami, padly dva mostní oblouky, byly poškozeny tři pilíře a sochy sv. Ignáce a Františka spadly do vody (vytaženy díky J. Hlávkovi, 1901). Most byl opraven v listopadu 1892.

Lucie Sládková

foto © Wikimedia Commons

PROTOŽE VÍM, JAK DŮLEŽITÉ

JE NAJÍT ŽIVOTNÍ SMĚR,

VIDÍM TO #PROSTEJINAK

Adam, evolucionář
a náš pravidelný návštěvník

Festival pro všechny, kteří to vidí #ProsteJinak

18. - 20. 9. 2020
VÝSTAVIŠTĚ PRAHA HOLEŠOVICE

www.festivalevolution.cz

evo
lut
ion
FESTIVAL

Návštěvníci Prahy se nyní cítí v Praze jako doma

Kampaň v Praze jako doma, která běží už několik týdnů, využívá stále více domácích i zahraničních turistů. Ti uplatňují volné vstupy na pražské památky a turisticky atraktivní místa. Navíc využívají akčních nabídek pražských hotelů.

„Pražské hotely mají nyní speciální nabídky pro své hosty a mnoho domácích turistů je hojně využívá. Setkáváme se s tím, že jsou klienti hotelů sami překvapeni z cen, které jsou často příznivější než v ostatních regionech,“ říká František Cipro, předseda představenstva Prague City Tourism. A dodává,

že díky noci strávené v hotelu návštěvníci získají voucher, který je opravňuje k bezplatnému vstupu na některé ze zajímavých pražských míst.

Podle zástupců Prague City Tourism si turisté mohou v rámci kampaně vybrat z téměř 400 ubytovacích zařízení a 80 atraktivních míst, jako

jsou galerie, muzea, historické památky, ale i turisticky atraktivní místa, jako je zoologická zahrada, Petřínská rozhledna nebo Staroměstská radnice. Návštěvníci Prahy také často využívají volnou vstupenku na privátní procházku s průvodcem.

Jak dále uvádí František Cipro, tak například čtyřčlenná rodina, to jsou rodiče a dvě děti, obdrží za dvě noci strávené v Praze 16 bodů. Ty může využít jako volnou vstupenku pro celou rodinu na čtyři památky nebo turisticky zábavná místa v Praze. Veškerý seznam všech zapojených památek, muzeí, galerií a zábavných míst nalezne návštěvník na webu vprazejakodoma.cz.

„Už několik týdnů mohou turisté z celého Česka i dalších zemí využívat benefity, které jim kampaň v Praze jako doma nabízí. Podle dosavadního ohlasu je kampaň úspěšná, a pomalu tak pomáhá znovu nastartovat cestovní ruch v hlavním městě,“ říká radní hl. m. Prahy pro kulturu a cestovní ruch Hana Třeštíková.

Díky kampani se v Praze ubytuje průměrně tisíc lidí denně. Ti nejčastěji volné vstupy uplatňují v Zoologické zahradě hl. m. Prahy, na Pražském hradě nebo třeba na Petřínské rozhledně. Kampaň V Praze jako doma je naplánovaná do konce září tohoto roku.

www.vprazejakodoma.cz

Zřícenina skalního hradu Valečův od jihu

Do středních Čech za pohádkou

Střední Čechy
rodinné

Léto se pomalu loučí a zvonek na školních chodbách svolává děti do lavic. Čas výletů a objevování nových míst však nekončí. Vezměte s sebou své malé objevitele a vydejte se do světa pohádek. Navštivte místa ve středních Čechách, která hostila moudré krále, podivná strašidla i rozmařilé princezny.

Muzeum lidových staveb v Kouřimí

Na Valečov za Lotrandem

Na úpatí skalního masivu Drábských světniček se nachází zřícenina hradu Valečův. Jeho kamenné zdi poskytly útočiště obávané bandě loupežníka Lotranda. Vydejte se najít místo, kde loupežníková hříchy obtěžkaná duše klesla do pekla a odkud se mladý a nezkušený Lotrando vydal vyléčit krásnou princeznu Zubejdu. Výlet na loupežnický hrad můžete spojit s tajemnými Příhraskými skalami nebo vesničkou Mužský, která jako by z oka vypadla rodné víšce drvoštěpa Drnce.

Kde leží chalupa hrncíře Karaby

Královské město Kouřim je malebné městečko, které stojí za návštěvu samo o sobě. Zdejší

Tři veteráni

největším lákadlem je skanzen, ve kterém se nachází také chalupa hrncíře a maskovaného loupežníka Karaby z pohádky Tajemství staré bambitky. Nalézt ji není těžké a její pohádkový půvab vás ihned přesvědčí, proč se český „Robin Hood“ usídlil právě zde. Kromě něj v chalupě žila i jeho krásná a chytrá dcera Anička, ve které nakonec najde zalíbení samotný princ Jakub. Se svými malými princeznami a šlechtetnými princí zavítejte také na nedaleký zámek Radim, kde jim dokonce zapůjčí pravou rytířskou zbroj!

Kudy kráčeli Pankrác, Servác a Bimbác

Oblíbená pohádka plná vtipných dialogů a humorných scén se odehrávala hned na několika

Z filmu Lotrando a Zubejda

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Který zámek se stal sídlem princezny Růženky v pohádce Tři bratři?

- a) Žleby
- b) Konopiště
- c) Březnice

2. Víte, kde hledat chalupu Doroty Máchalové z pohádky S čerty nejsou žerty?

- a) ves Dobřeň
- b) skanzen Vysoký Chlumeč
- c) ves Střehom

3. Jak se jmenuje hrad, jehož interiéry se proměnily v komůrku služebné Dorotky v pohádce Anděl Páně?

- a) Kašperk
- b) Kokořín
- c) Český Šternberk

? Svě odpovědi nám pošlete do 15. září z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Středočeské centrály cestovního ruchu zajímavé ceny.

místech ve středních Čechách. Když se vysloužilí tři veteráni bezcílně toulali lesy, kde se nakonec setkali se třemi kouzelnými skřítky, nemohli si vybrat lepší místo než krásný Průhonický park. Dnes bychom už jen těžko hledali celnici s vykutáleným úředníkem v lomech nedaleko Koněpruských jeskyní. Nezapomeňte také navštívit centrum království Monte Albo, kterým se stal královský hrad Křivoklát. Poznáte okno, ze kterého se nos princezny Bosany vydal do světa? My prozradíme, že je vidět z hradního parkánu.

Víte, kde se ve středních Čechách natáčely další české pohádky? Naše filmové brožurky vám pomohou.

www.strednicechy.cz

Kostel svatých apoštolů Petra a Pavla

Kašna se sousoším Vinobraní, náměstí Míru

Se starostou o město

Slovo dalo slovo a my se rozhodli využít pozvání pana starosty města Mělník. Pozvání to bylo nezávazné, nicméně poučné, přátelské a přínosné. Nestává se často, že k podobným pozváním dochází, ale stalo se.

Kdo je pro Vás občan?

„Je to vrchnost, jinými slovy dělat politiku je služba vůči občanovi, který vkládá důvěru a očekávání, že se město bude rozvíjet. Vždy říkám, město je od toho, aby uspokojovalo potřebu občanů. Jinak občan město nepotřebuje jako samosprávný orgán.“

Jak se staví město k návštěvníkům?

„Mělník bohužel není – de facto – 20 let schopný vytvořit ucelený koncept péče o město. Aktuálně jsme město půldenní turistiky, na druhé straně je pravda, že město nemá výjimečné památky. Návštěvník se podívá do kostnice, eventuálně na věž sv. Petra a Pavla, na zámek nebo do našeho skromného podzemí s nejširší studní v České republice, a tímto to končí.“

Je Mělník připraven na jedno či dvě přespání?

„Myslím si, že v kapacitě ubytování problém není. Je ale potřeba udělat dobrou programovou nabídku Mělníku. Návštěvník navštíví město, poté se vydá na Kokořínsko nebo po okolní krajině, vrátí se do města a stráví tu příjemný podvečer či večer, třeba u vína. Ale to se nám nedaří. Také málo využíváme potenciál města na soutoku. Dokončujeme cyklostezku na Prahu a do Poděbrad, kde chceme návštěvníka pozvat do města.“

Odpovídá nabídka služeb města poptávce návštěvníků?

„Mělník cca od června do září nabízí Městské kulturní léto (MEKUL) kdy každý den probíhá nějaký kulturní program. Dále jako vinné město pořádá-me čtyři vinařské slavnosti a pátou ve spolupráci se

Starosta, MVDr. Ctirad Mikeš

Mělník

status	město
historická země	Čechy
počet obyvatel	19 559
nadmořská výška	215 m n. m.
turistické informační centrum	denně 9–17 hod.
tradiční akce	Mělnické vinobraní (září)
tradice	vinařství

zámkem. Regionální muzeum je také dobrým turistickým cílem. Chtěli bychom také motivovat podnikatele a vytvořit podmínky pro podnikání v cestovním ruchu. Veřejný prostor k těmto účelům nabízíme bezúplatně, včetně náměstí. Neumíme však řešit to podstatné, aby návštěvník přijel.“

Na co byste pozval naše čtenáře v rámci babího léta do Mělníka?

„Chceme udělat vinařský jarmark 19.–20. 9., plánujeme folkloristický festival v říjnu a asi dvoudenní akci prodeje a ochutnávky mladých vín. Jsme přece město královské věnné a pochopitelně historicky vinorodé.“

Proč by měli lidé navštívit Mělník?

„Ochutnat v Mělníku opravdu výjimečná vína, ve městě, které je přívětivé, lidsky obsáhnuté a klidné, a vidět na vlastní oči soutok dvou největších českých řek.“

Děkujeme, pane starosto, za milé pozvání a někdy brzy na viděnou v Mělníce.

Lucie a Luděk Sládkovi

Za chmelem do Rakovníka

„Vysoký jak chmelová tyčka,“ říká se a na Rakovnicku zjistíte, jak vysoká taková chmelová tyč vlastně je. Rakovnicko je tradiční chmelářskou oblastí se staletou tradicí. Rakovník jako první začal již v 16. století označovat žoky se svým chmelem, aby zabránil jeho falšování, protože rakovnický chmel měl mnohem vyšší cenu než všechny ostatní.

Na chmelové brigádě (60. léta)

Na Rakovnicku se v současnosti nachází téměř třetina všech tuzemských chmelnic a společně se sousedním Žateckem se tu pěstuje nejlepší chmel na světě. Najdete zde největší chmelářskou obec v Čechách, kterou je již od časů Rakouska-Uherska městyš Kněžves u Rakovníka, nebo jedinou přístupnou historickou sušárnu chmele, která stojí v Kolešovicích (prohlídka po domluvě na OÚ).

Navštivte od 11. 9. do 10. 11. výstavu „**Myslíme jenom na to, že chmel je naše zlato**“ v roubence

Lechnýřovně v Rakovníku. Dozvíte se, jak se chmel pěstoval a sklízel v minulosti, okusíte atmosféru „dobrovolně povinných“ studentských chmelových brigád, které proslavil film Starci na chmelu, prostřednictvím vzácných historických fotografií nahlednete do časů každoročního „stěhování národů“, kdy desítky tisíc lidí opouštěly své domovy, aby pomohly sklízet chmelnice v okolí Rakovníka a Žatce.

Po prohlídce výstavy nasedněte na kolo nebo obujte turistické boty a vydejte se objevovat půvab babího léta a podzimu v chmelářském Rakovnicku. Tipy na výpravy za chmelem obdržíte v městském informačním centru na Husově náměstí v Rakovníku.

otevírací doba
pondělí–neděle 10–12 / 13–17 hod.

Rakovník

Roubenka Lechnýřovna
V Hradbách 185, 269 01 Rakovník
mobil: +420 601 385 123
www.infocentrum-rakovnik.cz

foto © archiv Městské knihovny Rakovník

EHD v Kolíně

I v Kolíně se v rámci Dnů evropského dědictví každoročně veřejnosti otevírají brány řady památek.

Zdarma můžete navštívit například rozhlednu Vodárna, synagogu a oba židovské hřbitovy, otevřeny budou i některé běžně nepřístupné památky. Řada míst také připravila komentované prohlídky.

Největším lákadlem a novinkou je **slavnostní otevření areálu chrámu sv. Bartoloměje dne 20. 9. 2020 od 16.00 hod.** Bartolomějské návrší v Kolíně se poprvé v historii otevírá veřejnosti. Chrám sv. Bartoloměje je dominantou města, za pozornost ale nově stojí celý areál rozprostírající se kolem kostela, včetně kostnice či budovy bývalé farní školy, zvonice a parkánů.

Přijďte objevit poklady v srdci Kolína.

www.infocentrum-kolin.cz

Jedeme dál... v Kralupech nad Vltavou

Pandemie koronaviru ochromila v minulém pololetí prakticky veškerý kulturní život. Zrušeny byly všechny význačné společenské i sportovní akce, a to včetně Dnů Kralup, tradičních celoměstských oslav. Organizačnímu týmu z KaSS Vltava se však povedl husarský kousek!

Nejdůležitější střípky programu se totiž podařilo přesunout na první říjnový víkend (3.–4. 10.), přičemž chybět nebude ani vystoupení legendární skupiny Olympic! To ale nebude jediné lákadlo, na které se mohou návštěvníci těšit. Organizátoři spojili síly s týmem připravujícím každoroční Vinobraní, a tak se letošní oslavy uskuteční pod oficiálním názvem DNY KRALUP ALIAS VINOHRANÍ přímo v centru Kralup, na Palackého náměstí.

Pestrý program odstartuje již v sobotu od desáté hodiny soutěží Strongman. Po obědě pak oslavy oficiálně zahájí představitelé města, aby hned poté následoval cyklus vystoupení žáků a pedagogů z místních základních škol. V odpoledním čase přijde na řadu hudební festival, na kterém se představí Sebastian, dále těleso ILL Fish, výše zmíněný Olympic a v neposlední řadě i populární Kapitán Demo. Po celý den budou k dispozici stánky s pikantními pochutinami a občerstvením, nejmenší návštěvníci se tradičně dočkají řady populárních atrakcí (kolotoče, houpačky aj.). Nedělní program bude následně věnován především seniorům. Ti se již nyní mohou těšit na vystoupení „zakladatele české dechovky“

Hlavní hvězda letošního programu – skupina Olympic

pana Josefa Zímu s kapelou, dále na místní Senior minichor či KralupSwing. Děti se v rámci odpoledne dočkají divadelního představení Brémští cirkusanti a neméně zajímavou zábavu přinese i Škola žonglování. Na závěr oslav je naplánována ohnivá show (The Cube) s pointou obří hořící kostky. V Kralupech nad Vltavou zkrátka nebude o zábavu nouze!

A aby těch oslav nebylo málo, nelze nezmínit ani kulaté výročí Domu dětí a mládeže v Kralupech nad Vltavou. Narozeninová párty ve znamení „dvacítky“ se rovněž uskuteční na Palackého náměstí,

Vystoupení žáků místních škol

ovšem termínově bude ještě zcela zasahovat do babího léta (12. září – od 10 do 16 hod.). V rámci slavnostního dne se představí v akci většina zájmových útvarů DDM. Program bude zároveň proložen písněmi od Markéty Vágnerové a dalších hostů, mezi kterými nebude chybět např. známý písničkář Michal Horák. Velkou směsicí zábavy slibuje i bohatý park s atrakcemi všeho druhu (skákací hrad, kuličky, střelba z praku atd.), nemluvě o gastronomických lahůdkách a občerstvení. Akci bude po celý den vlídným slovem monitorovat populární moderátor Aleš Švarc z Rádia Relax. Všichni návštěvníci jsou do Kralup srdečně zváni!

Město Kralupy nad Vltavou
Palackého nám. 1
278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: +420 315 739 811
www.mestokralupy.cz

foto © Město Kralupy nad Vltavou

Večer na kolonádě

Září v Poděbradech

5. 9. / 13 hod. **SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ
MULTIFUNKČNÍ SPORTOVNÍ HALY**

Vystoupení Poděbradských mažoretek, aerobic TJ Sokol, ukázky sportovních utkání, vstup zdarma

5. 9. / 15.30 – 18.00 **MÓDNÍ SHOW „SPORTY
WOMEN“**

Pořádá: Atelier Donát ve spolupráci s městem Poděbrady

Hosté: Naďa Konvalinková, Nikola Buranská, Iveta Lutovská a další. Vstup zdarma, Lázeňská kolonáda
10.–13. 9. **FEMAD – Festival mladého amatérského divadla**, podrobný program na speciálních plakátech, Divadlo Na Kovárně

12.–20. 9. **DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ**, podrobný program na speciálních plakátech

foto © René Štautka

www.ipodebrady.cz

Poděbrady
město našich srdcí

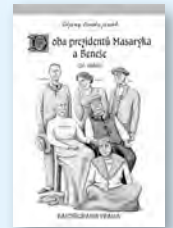
Josef II. za své vlády provedl celou řadu reforem. Prosadil na 6000 výnosů, patentů a nařízení.

Které dva patenty vydané Josefem II. jsou nejznámější?

- a) patent o zrušení školní docházky a diskriminační patent
- b) patent o zrušení nevolnictví a toleranční patent
- c) patent o volebním právu žen a kulinářský patent

KARTOGRAFIE

www.kartografie.cz

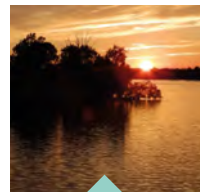
Své odpovědi nám pošlete do 15. září z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží mapy věnované vydavatelstvím Kartografie PRAHA, a. s.

Blíž přírodě

Pojďte s námi do přírody!

Otevřeli jsme pro vás již stovku cenných lokalit.

Obejděte s námi celý svět. Cesta kolem Světa, Třeboň

Objevte studánku, kde žijí mločí skvrnití. Mločí studánka, Myslík / Frýdek-Místek

Pohrajte si s vodním mlýnkem. Capartické louky, Capartice / Domažlice

Bivakujte v zaniklé osadě. Umřín, Plachtín / Plzeň – sever

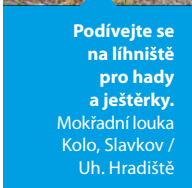
Porovnejte si délku skoku s blechou nebo jelenem. Zásrnácká Bažantnice Zásrnky / Kolín

Otužte se v přírodním knajpovišti. Semanínská stezka, Semanín / Ústí n. Orlicí

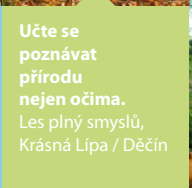
Pozorujte až 160 druhů ptáků. Rezervace Štěpán, Děhylov / Ostrava

Podívejte se na líhniště pro hady a ještěrky. Mokřadní louka Kolo, Slavkov / Uh. Hradiště

Bivakujte v zaniklé osadě. Umřín, Plachtín / Plzeň – sever

Učte se poznávat přírodu nejen očima. Les plný smyslů, Krásná Lípa / Děčín

Poučte se o jediné lokalitě kriticky ohrožené byliny kandík psí zub v ČR. Medník, Hradištko / Praha – západ

S Českým svazem ochránců přírody jsme v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě zpřístupnili veřejnosti již stovku přírodně cenných lokalit.

www.net4gas.cz

Přesvědčte se na www.blizprirode.cz a vyrazte rovnou do přírody!

Borkovická blata

Počátek vzniku významné přírodní lokality a přírodní rezervace Borkovická blata se datuje do období konce doby ledové, tj. zhruba před 10 000 lety, kdy na našem území po ústupu ledu začala vznikat jezírka s různými druhy rostlin.

V lokalitě probíhala dlouhodobě těžba rašeliny, nejdříve ruční a později průmyslová, která byla ukončena v roce 1980. Území bylo ponecháno samovolnému vývoji a je chráněno z důvodu zachování fragmentu ekosystému ručně vytěženého rašeliniště s charakteristickou flórou a faunou. Rezervaci prochází naučná Blatská stezka, která byla zřízena v letech 1978–1980 a její délka je necelých 6 km. Je vedena po povalových chodnících a zčásti přírodním terénem. Na stezce si můžete prohlédnout regenerující porosty po těžbě rašeliny. Na 60 tabulích se dočtete o zdejší blatské lidové kultuře, těžbě a využití rašeliny. Vyskytují se zde vzácné druhy rašelinotvorných rostlin a kolem 400 druhů hub. Blata jsou i zajímavým biotopem s výskytem

Borkovická rašeliniště, povalový chodník

mnoha druhů hmyzu i obojživelníků, z nichž některé patří mezi ohrožené druhy. Rovinatý terén stezky je vhodný i pro kočárky a nabízí mnoho míst pro krásný výhled na rašeliniště. Nachází se 3 km severně od obce Mažice v okrese Tábor.

-aba-

foto © Wikimedia Commons

Mlýn v Hoslovicích

Vodní mlýn
Hoslovice

Strakonicko

Strakonický hrad a Muzeum středního Pootaví

denně 9–16 hod.

- vyhlídková věž Rumpál, 35 m vysoká věž s výhledem na město a předhůří Šumavy
- černá kuchyně
- výstava obrazů Evy Wernerové-Malkovské
- expozice muzea v rekonstrukci

Vodní mlýn v Hoslovicích

Vodní mlýn Hoslovice

denně 9–16 hod.

- 17 km od Strakonice
- autentický doklad způsobu života na vesnici
- areál s domácími zvířaty a hospodářským vybavením
- řemeslné akce s pečením chleba
- etnografická expozice Ze života šumavského Podlesí
- prohlídky s průvodcem
- vyžití pro děti
- místo natáčení českých pohádek

Vrcení másla

Řemeslné akce

5. 9. Domácnost paní mlynářky
19. 9. Den zpracování dřeva
Děti do 6 let vstup zdarma!

www.muzeum-st.cz

Zažijte VIMPERK

ÚNIKOVKA STEINBRENEROVA
TISKÁRNA
STEZKA SKŘÍTKŮ
KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY
QUESTING, CHATBOT KAREL
KLOSTERMANN
ŠUMAVOUSŮV ZVĚŘINEC
STÁTNÍ ZÁMEK VIMPERK

www.info.vimperk.cz

Tajemná, krásná, jedinečná Česká Kanada

Zábava pro rodiny s dětmi v Jindřichově Hradci a České Kanadě

Chcete zabavit děti či pubertáky a docílit toho, aby je bavilo chodit po památkách? Potom můžete až do konce října soutěžit s interaktivním průvodcem **Poznej Hradec**, který vám zábavnou formou představí město.

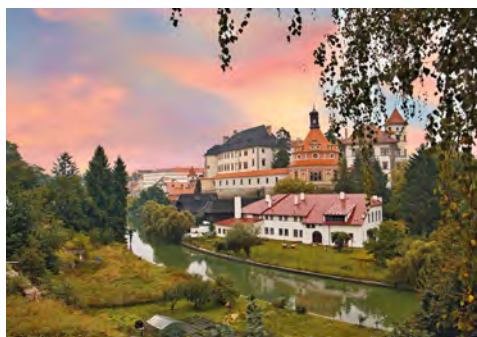
Českou Kanadou i na kole

Tištěnou verzi si lze vyzvednout v informačním středisku v Jindřichově Hradci, které je zároveň výchozím i cílovým bodem celé trasy. Na hlavních bodech trasy můžete, stejně jako v minulých letech, vyluštit tajenku pomocí tajenkových slov a tajenkového lístku, a zúčastnit se tak soutěže o hodnotné ceny. Majitelé chytrých telefonů mohou využít mobilní verzi průvodce, stáhnout si ji do svého mobilu, a na trase tak snímat QR kódy. Během prosince budou vylosováni tři výherci, kteří se mohou těšit na hodnotné ceny jako „vánoční překvapení“ od nás.

O jarní zahájení turistické sezony jsme byli ochuzeni, o to více si společně užijeme zářijový cyklistický a pěší výšlap – **Přes kopec na Hradec aneb Jindřichohradecký pedál**, který se uskuteční v sobotu **12. září**. Nadšení určitě budou jak náročný cyklisté, tak i děti a ti, kdo mají rádi jen rekreační cyklistiku.

Česká Kanada

Jedna z turisticky nejatraktivnějších oblastí jižních Čech je ideálním místem pro rodinnou

Jindřichův Hradec – hrad zámek

Zoo Na Hrádečku

dovolenou nebo i zářijový víkend. Na své si zde přijdou mladí, starší, aktivní i lenoši a samozřejmě i děti. Na malé návštěvníky České Kanady čekají noví **dětszí průvodci, Čenda a Katka**. V informačních centrech a u zapojených turistických subjektů získají obrázkového průvodce, do kterého se sbírají razítka, ale také v něm čeká super překvapení! Čím víc razítek, tím lepší bude odměna. Informační centra České Kanady najdete v Jindřichově Hradci, Dačicích, ve Slavonicích a v Nové Bystřici.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Jak se jmenuje největší mechanický lidový betlém na světě, který najdete v Muzeu Jindřichohradecka?

- a) Krýzovy jesličky
- b) Třebechovický betlém
- c) Ottův betlém

2. Jak se jmenuje nejzajímavější a nejtipnější obrovský balvan v České Kanadě?

- a) Šibeník
- b) Dáblova prdel
- c) Dračí kámen

3. Jak se jmenuje vláček, kterým se můžeš projet z Jindřichova Hradce do Nové Bystřice jako za doby našich prababiček?

- a) jednokolejka
- b) úzkokolejka
- c) Pendolino

Své odpovědi nám pošlete do 15. září z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Informačního střediska města Jindřichův Hradec zajímavé ceny.

PUTOVÁNÍ ČESKOU KANADOU

ČESKA
NA
DA

Ahoj!
Jdeš si pro odměnu?

Kolik máš razítek?

Jihočeský kraj

WWW.CKANADA.CZ

8 TOP cílů v Jindřichově Hradci

Státní hrad a zámek · Dům gobelínů · Muzeum Jindřichohradecka · Výstavní dům Stará radnice · Muzeum fotografie a moderních obrazových médií · Aquashow sv. Florián · Zámecký mlýn · Hvězdárna a planetárium F. Nušla

Informační středisko město Jindřichův Hradec

tel.: +420 384 363 546

e-mail: info@jh.cz

www.jh.cz; www.ckanada.cz

www.infocentrum.jh.cz

Táborská setkání – 29. ročník

s podtitulem 600 let na hoře Tábor

Můžete se těšit na velký rynek, dobytčí plácek, punkovou plovárnu, putování malého práčete, uličku neřesti, folkovou plovárnu, hudební Střelnici, dětský ráj, design plácek, živé ulice, teen zónu, šermířská vystoupení a ohňovou show na Velkém Šanci, seniorskou Trafačku a mnoho dalšího.

Festival bude rozdělen na více hudebních scén. V **pátek 11. září** se můžete těšit na hudební program na **Jordánské pláži** (Sokolské plovárně) v podání kapel **Volant a Peshata**. Na zahradě Střelnice si můžete užít nejslavnější skladby a árie W. A. Mozarta (**Mozart opera gala**) a poté přijdou na řadu **Hot Sisters Swing Band**. V nově zrekonstruovaném sále **Staré radnice** bude v 17 hodin představena **knihy Dějiny Tábora I.** a zahájena **výstava Tábor 600 let**.

Taneční skupina **CODA** připravila po velkém úspěchu z minulého ročníku festivalu další velkolepé vystoupení: letos k výročí založení 600 let města s názvem **Střípky 600 let města na ostrohu**. Jelikož nebude na Žižkově náměstí pódium, taneční vystoupení předvede celkem třikrát, a to v **pátek v divadelní zahradě** Divadla Oskara Nedbala od 20.30 hodin, v sobotu na **Jordánské pláži** od 20 hodin a na **náměstí T.G.M.** od 21.30 hodin.

V **sobotu 12. září** v čase 10–18 hodin se otevřou „brány“ **Staročeského jarmarku** na Žižkově náměstí a **Řemeslného trhu** na **Tržním náměstí** s drobným hudebním programem (oba trhy **budou otevřeny i v neděli**). Na **náměstí Mikuláše z Husi** bude po celý den (10–17 hodin) připraven program pro děti, tzv. **Dětský plácek** s pohádkami, kolotočem, houpačkami a putováním po **Stezce malého práčete**. Čekají na ně zastavení, kde si vyzkouší důležité znalosti středověkých práčat, a na konci stezky v Tisemenickém údolí ve svém ležení na ně bude čekat hejtman Jan Žižka.

V **Křížkové ulici** (průchod vedle Infocentra) bude připravena novinka: **Ulička neřesti**. Projdete se uličkou smrtelných hříchů a neřestí, vyzkoušíte si svou vůli, abyste se nedostali na scestí, a to po celý den v čase 10–17 hodin.

Ve 12 hodin v **děkanském kostele na Žižkově náměstí** bude představena **světová premiéra** videoprojekce nové podoby husitského chorálu **Ktož jsú boží bojovníci – verze 2020** s dokumentem o jeho vzniku. Reprízy budou také ve Sboru božích bojovníků a v gotickém sále Staré radnice (podrobnosti na www.taborskasetkani.eu).

Na **Jordánské pláži** se představí kapely **Spadané listí, Tomáš Průša a Jan Sládek, Spolektiv, Cihelna a spol. a Semtam**. Na zahradě Střelnice

se představí **Svišti v orchestřišti, Swing Band Tábor, Laskat a Michal Ambrož a Hudba Praha**.

Velký Šanc bude patřit v sobotu od 18 hodin šermířům a program bude zakončen ve 22 hodin **ohňovou show**. Před **Střelnicí** bude v čase 9–12.30 hodin **výstava požární techniky**.

Pro teenagery je připravena teen zóna (14–22 hodin) na náměstí T.G.M. Uvidíte **ukázky sportů**, vystoupí **DJ Adie, Totally Nothing, DJ SET, Sukulend Sound, DJ Herby a rapper Rest**.

V kině **Svět** se bude promítat **film Tábor – sen, město, symbol**. Pro seniory je připraven program v **Trafače** v Dobrovského ulici.

I **neděle 13. září** nabízí bohatý program. Na **náměstí Mikuláše z Husi** se můžete těšit na **Keramičku, Táborský symfonický orchestr Bolech a His master's Voice Band**. Zahradu **Střelnice** obsadí kapely **Ticho de Pre Cupé Band, VLTAVA, VLADIMÍR MERTA A BAND a Corazón**.

TÁBORSKÁ SETKÁNÍ® 11.–13. září 2020

řemeslné tržiště * staročeský jarmark * hudební scény
stezka malého práčete * ulička neřesti * teen zóna

Infocentrum Město Tábor
Žižkovo nám. 2, 39001 Tábor
tel.: +420 381 486 230–3
e-mail: infocentrum@mutabor.cz
www.visittabor.eu

tábor

www.taborskasetkani.eu

Pohořím kozorohů „den poté“

Na Šumavu jsem se letos opravdu těšil. Když prosedíte jarní měsíce doma, červen a kus července taky doma, aby ne. Vidina borůvků, hub, zvířátek, potůčků, motýlů a vůně lesa byla více než lákavá.

Křížová cesta – Volary

Výchozím místem je **památník a hřbitov ve Volarech**, kde je parkování. Památník připomíná

smrt 95 židovských žen, účastnic pochodu smrti, žen, které přežily útrapy koncentračních táborů i vyčerpávající pochod smrti. Ke svobodě chybělo

jen několik dní, ne všechny se však dočkaly. Oběti celkem čtyř pochodů smrti byly z hromadných hrobů na Prachaticku exhumovány a pohřbeny ve Volarech 11. 5. 1945. Socha – torzo ženy – je dílem sochaře Vojtěcha Paříka (1974) a obelisk s biblickým textem pochází z roku 1989. Pomníček č. 96 patří zemřelému ruskému muži.

Křížová cesta, cíl našeho putování, vede od památníku po červené lipovou alejí na vrch Kamenáč. Cestu tvoří čtrnáct zastavení, z toho 12 výklenkových dioritových kapliček a dvě zastavení. Od jedenácté kapličky vede do svahu kamenné schodiště skalní soutěskou, jejíž vrchol je po stranách osazen sochami Panny Marie a svatého Jana Evangelisty. Kříž nad schodištěm je zastavení č. 12, kaplička č. 13 a 14. zastavení je skalka s Božím hrobem a sochou Krista. Na vrch Kamenáč je to odtud jen pár kroků, stejně jako na posezení s vyhlídkou na Volary.

Vlčí výběh – Srní

Místa, která nemám ve velké oblibě, jsou šumavská návštěvnická centra. Ne snad proto, že tu žijí zvířátka v zajetí, ale proto, že tu bývá

Volarský památník pochodů smrti

Jedna z kapliček křížové cesty

Zastavení předposlední

Vyhlička na Volary pod vrchem Kamenáč

Vyhličková lávka s krytou částí

Vlk obecný, prapředek psa familiaris, tedy domácího předně. K návštěvě jsem si proto vybral den uplakáný v naději, že bude méně lidí a stejně tak i aut na parkovišti. Nepodařilo se... Přesto Ná-
vštěvnické centrum NP Šumava, v tomto případě
výběh vlků na Srní, s vnitřní expozicí, stojí za ná-
vštěvu. Po asi 2 km dlouhém naučném traverzo-
vém okruhu dojdete od návštěvnického centra
k venkovnímu areálu vličního výběhu. Rozlohu má
3 ha a je osazen vyhlídkovou, 300 m dlouhou, čás-
tečně krytou lávkou ve výšce až 4 m nad terémem.
Námaha z výstupu bude odměněna pohledem na
vlky, budete-li mít trochu štěstí.

Slunovratné kameny – Strážný

Vydejme se společně do časů dávno minulých,
do časů zaniklých obcí Točná, Dolní a Horní Svět-
lé Hory. Komu je to málo, může se vydat do časů
před více jak 2 000 lety, tedy časů pohanských.
Cesta sem vede z německé vesnice Hinterfirmian-
sreit přes Strážný, Philippsreut a Mitterdorf až

k hranicím, kde u posledního domu můžete zapar-
kovat. Nebo půjdete jako já, ze Strážného, z místa
u bývalého hřbitova, kde je parkoviště, a vy se vy-
dáte po zelené. Po asi 1 km odbočíte vlevo v mís-
tech bývalé Adolfovy pily, přes říčku Častá a po
zpevněné cestě stoupáte asi 2 km, až dojdete na
vyhlídku nad pastvinami zaniklé obce Točná.

Odbočka první – Horní Světlé Hory (Ober-
lichtbucht) – z rozcestí sem vede zpevněná cesta
a k vidění je tu zřícenina bývalé dvoutřídní ško-
ly. V roce 1930 tu bylo 70 domů a 363 obyvatel
(360 Němců).

Odbočka druhá – Dolní Světlé Hory (Un-
terlichtbucht) – případně můžete pokračovat
ještě dál do osady připomínané roku 1760. Prv-
ními osadníky tu byli dřevorubci, kterým tu kníže
Schwarzenberg postavil roubené domky. Později
se tu lidé živili výrobou potaše pro okolní sklárny
a také, jak jinak, pašováním. V roce 1910 tu bylo 30
domů a 189 obyvatel (187 Němců). Byla tu hospo-
da U Loise i zděná kaplička s dřevěnou Madonou.
Sošku v 50. letech, po stržení kaple, nějaký pohra-
ničnický strčil za dráty a od té doby je v kostele v Mi-
tterdorfu uctívána jako Vyhnaná Madona.

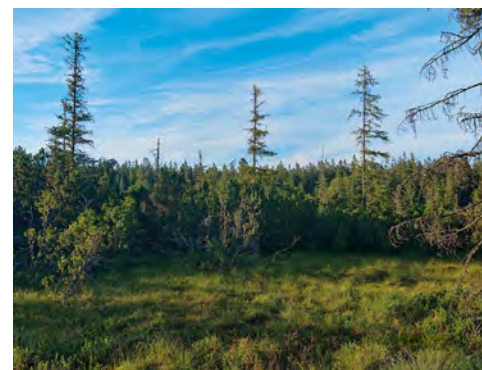
Vrátíte se na rozcestí zaniklé obce Točná a po
zpevněné cestě se vydáte vzhůru k vrcholu Homole
(1 056 m n. m.). Cestou míjíte balvan s nápisem IRGL
1738–1946, v místech, kde stávala v 30. letech sýrár-
na založená Ottem Spitzbergerem. Zakrátko míjíte
po pravé ruce také velký dřevěný kříž tam, kde od
roku 1895 stávala mariánská kaple. Odtud je to ke

slunovratným kamenům už jen kousek. Soudí se,
že kameny sloužily k určování letního slunovratu,
k čemuž byl zapotřebí ještě menší vizír k určení vý-
chodu slunce, ten se však nedochoval. Dochovala
se ale obětní miska s viditelnými odtokovými zá-
řezy. V těsné blízkosti skály s menhiry je infopanel,
popisující toto místo. Panel je jedním ze zastavení
putování v okolí Strážného. Nedaleko kamenů je
další z těchto zastavení, u kamenné mohyly (tumu-
lus nebo kurhan). Cesta k slunovratným kamenům
vám zabere slabé dvě hodinky pomalé chůze, tam
do kopce a zpět naopak. Vhodná je pro cyklisty,
vozičkáře i obsluhu kočárků, jak vidíte na snímku.
Nebyla to má první návštěva tohoto místa, ale po-
každé stála za to.

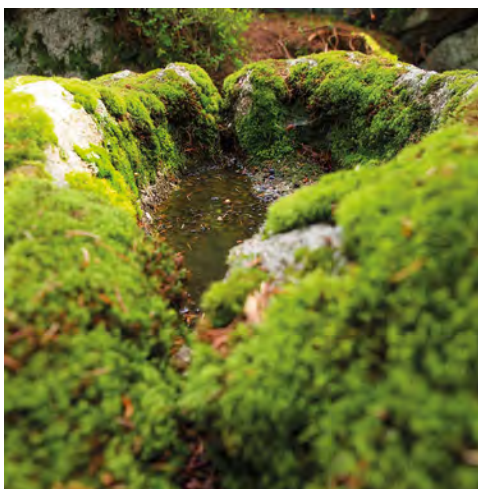
Po uši v Malém Polci – Zadov

Závěrem mi dovolte pozvání na mé oblíbené
místo – Malý Polec, do přírodní rezervace na již-
ním až jihozápadním úbočí Churáňovského vrchu
(1 119 m n. m.). Orientačním bodem vám může být

v jihozápadním sousedství meteorologická stanice
Churáňov. Chráněno je toto místo coby vrchoviště
s porosty kleče. V minulosti tu byla těžena rašelina.
Těžba skončila počátkem 20. století. Podvečerní
stmívání je tu neuvěřitelným zážitkem.

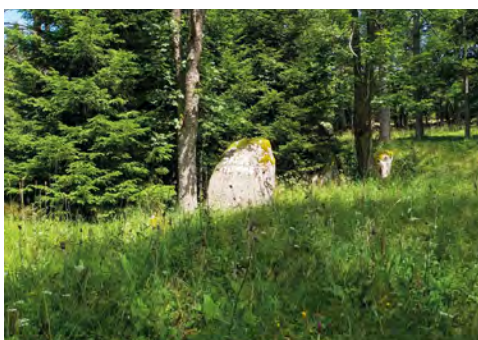
Luděk Sládek

Obětní miska

Až sem i s kočárkem

Irglův kámen

Slunovratné, chcete-li Pohanské kameny

Váš bezpečný výletní cíl!

www.historicky-park.cz

Galerista pod širým nebem (200 let)

Václav Levý (14. 9. 1820 – 30. 4. 1870) byl český sochař, učitel sochaře Josefa Myslbeka a hlavně zakladatel novodobého českého sochařství. Jeho pískovcové sochy můžete vidět dodnes na Kokořínsku nedaleko obce Liběchov.

Jeskyně Klácelka na Kokořínsku

Václav už odmala nacházel zálibu v řezbářství a rytectví. Práce se dřevem ho bavila, a tak ho rodiče nechali vyučit truhlářem. Pro jeho umělecké cítění příliš velké pochopení neměli. Po vyučení jej svěřili do klášterní výchovy v Plzni, odkud přešel do kláštera augustiniánů ve Lnářích. Pro svůj velký talent byl poslán k vyučení do Drážďan. S majitel zámku v Liběchově na Mělnicku Antonínem Veithem se setkal náhodně. Veith se stal jeho mecenášem a přijal ho v roce 1844 na pozici zámeckého kuchaře. Václav se nenechal od své záliby v sochařství

odradit a začal tvořit svá díla pod vlivem sochařů z okruhu majitele panství. Povedená pískovcová socha Klácelka

nedaleko zámku dostala Václava do Mnichova na studia, kde se učil u jednoho z nejuznávanějších sochařů tehdejší doby – profesora Schwanthale- ra. Po návratu do Čech se vrátil na Mělnicko. Tvořil ovlivněn národními motivy českých dějin (Blaník, Jan Žižka, Prokop Holý). K jeho dalším dílům patří výzdoba zámecké kaple zámku v Zákupech, chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně, katedrály sv. Víta v Praze a další. Po získání stipendia se dostal do Říma, kde strávil neplodnější období života a vytvořil řadu plastik a reliéfů (sochařská výzdoba Belvederu, kostelů Santa Maria dell'Anima, San Clemente). Po onemocnění v Římě jaterní chorobou byl schopen tvořit již jen ve spolupráci se svým nejlepším žákem Josefem Myslbekem. Zemřel předčasně 29. 4. 1870 ve věku nedožitých 50 let a pohřben byl na Vyšehradském hřbitově.

Václav Levý
(kresba Jana Vilímka)

-mat-

foto © Wikimedia Commons

Lesní stezka Pastviště ve Spáleném Poříčí

Ve Spáleném Poříčí si od letošního jara můžete projít úplně novou naučnou stezku lesem Pastviště. Na trase dlouhé 2,5 km najdete spoustu sportovních, herních i relaxačních prvků a děti se na ní mohou vyřadit a samozřejmě také úplně beztravně uspinit, jak jinak se dá přece poznávat příroda než pěkně zblízka a „na vlastní kůži“?

Na naučné stezce Pastviště

Po cestě lesem si můžete projít kamenné bludiště, prolézt se po šplhacích stromech, poležet na dřevěných leháčcích pod mohutným dubem a v klidu zkoumat život v korunách stromů, velkým „naslouchadlem“ zachytíte zvuky lesa a po celém lese si děti mohou zasportovat na nejrůznějších

prolézáčcích z mnoha materiálů. Součástí stezky je sedm zastavení, na kterých se také dozvíte spoustu zajímavostí ze života obyvatel lesa. Také zde ale objevíte zmínky o historii Spáleného Poříčí – o přestřelce na konci 2. světové války mezi prchající německou a postupující americkou armádou

Zábava pro malé i velké

a o jednom našem slavném rodákovi, páteru Františku Ferdovi. A pokud by vám jedna stezka byla málo, nezapomeňte, že po okolí našeho města jsou další tři pohádkové procházky spojené se soutěžemi pro děti s kresleným průvodcem z pera pana Jiřího Wintera NEPRAKTY. Ke všem těmto stezkám si můžete vyzvednout leták (a následně i odměnu) v Infocentru nebo je stáhnout z webu města.

Zkrátka – ve Spáleném Poříčí se nebudete nudit! Přijďte k nám a přesvědčte se sami. Těšíme se na vás!

Infocentrum Spálené Poříčí
mobil: +420 605 368 410
e-mail: infocentrum@spaleneporici.cz
N 49° 36.886 E 013° 36.298
www.spaleneporici.cz

Mariánky jsou super na podzim

#mariankyjsousuper

Mariánské Lázně jsou super po celý rok. Ale na sklonku léta a na podzim je malé západočeské město plné barev, vůní, veselé nálady a pulzující energie. Pokud ještě nevíte, kam vyrazit v září, Mariánky jsou tou pravou volbou.

V září město žije řadou oblíbených akcí. **Svatováclavské slavnosti** (12. 9.) oslavují Den české státnosti a svátek svatého Václava. Návštěvníky čeká řemeslný jarmark, rytířská družina, akce pro děti, stylová hudba a večerní zábava. Nebude chybět historický autobus, který bude vozit hosty z centra na vrch Krakonoš.

Dny evropského dědictví (17. 9.) se konají každý rok v září a umožňují veřejnosti navštívit nejzajímavější památky všech druhů, které obvykle přístupné nejsou. Dostanete se tak např. do technického zázemí Městského divadla, do Římských lázní či jiných lázeňských prostor. Jiné objekty otevírají své brány zdarma a pořádají dny otevřených dveří či speciální výstavy.

Okamžitě oblíbenou novinkou je **Lázeňský Food Festival**, svátek jídla, pití a skvělé zábavy pro malé i velké. Letos bude probíhat 19.–20. září.

Mezinárodní folklorní festival **Mariánský podzim** (24.–27. 9.) se koná v Mariánských Lázních od roku 2004 a každým rokem přivítá větší počet spokojených návštěvníků a účinkujících z Čech,

Podzim v Mariánských Lázních provází řada akcí

Moravy i ze zahraničí. Město je plné tanečnicků v krojích, hudby, tance, ale i ochutnávek krajových specialit, vína a stylového jarmarku.

Sklezeň jablek a konec sezony si Mariánské Lázně připomínají **Lázeňským festivalem jablek** (11. 10.). Vůně skořice zaplní kolonádu a účastníci mohou ochutnat jablečné speciality a dozvědět se zajímavosti z ovocnářství. Připraveny jsou řemeslné dílny pro děti i dospělé, jarmark a výstava

Lázeňský festival jablek

ovoce. Celý festival podbarvuje hudební produkce Zpívající fontány i přizvaných kapel.

Také v září probíhají oblíbené **komentované prohlídky** (každý čtvrtek a sobotu), během nichž se dozvíte informace o slavných návštěvnících, spisovatelích, architektuře, historii, pramenech či milostných zápletkách slavných hostů.

Všechny akce a podrobný program najdete vždy v kalendáři akcí na stránkách města <https://www.marianskelazne.cz/kalendar/>.

Infocentrum města Mariánské Lázně
Dům Chopin
 tel.: +420 354 622 474
 mobil: +420 777 338 895
 e-mail: info@marianskelazne.cz
www.marianskelazne.cz; www.mariankyjsousuper.cz

text a foto © KIS Mariánské Lázně, s.r.o.

Historické krovy – chebský fenomén

Proč fenomén?

- krovy tvoří jediný dochovaný soubor nejvýznamnějších historických dřevěných konstrukcí datovaných od středověku do poloviny 20. století na území ČR
- nesou v sobě komplexní informaci o typech a konstrukcích krovů v řádu stovek let, a to v jednom prostoru – v městských domech na chebském náměstí
- navštívit a poznat tak bohatý komplex krovů je možné pouze v Chebu

PROHLÍDKOVÁ TRASA „Pod střechami chebských domů“

Turistické infocentrum města Chebu vás zve na prohlídkovou trasu, která vás provede po půdách městských domů na chebském náměstí. Představí vám technickou památku vysoké historické hodnoty – krovy zkonstruované v různých staletích, představující jedinečnou řemeslnou zručnost a geometrickou představivost našich předků.

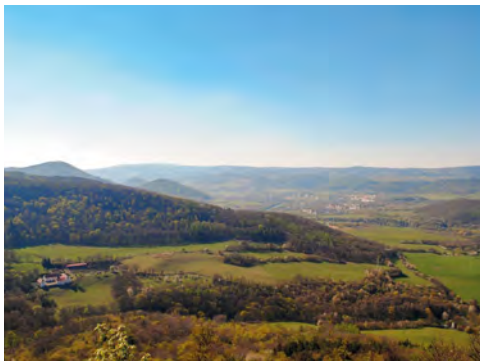
Rezervace prohlídek: www.historickycheb.cz | www.tic.cheb.cz

Na stolovou horu

K výletu v babím létě doporučujeme stolovou horu Úhošť. Nachází se na okraji Doupovských hor mezi městy Klášterec nad Ohří a Kadaň.

Pohled z Úhoště ke Klášterci nad Ohří

Na vrchol (593 m n. m.) se dostanete po červené z obcí Pokutice nebo Zásada. Území hory je od roku 1974 národní přírodní rezervací. Chráněné jsou zde zejména lesostepní a stepní ekosystémy. Spatřit můžete např. koniklec luční český nebo lilii zlatohlávek. Z živočišné říše pak výra velkého a mnoho dalších. K zajímavostem Úhoště také patří, že jej někteří pokládají za bájný Wogastisburg, kde se Sámo v roce 631 nebo 632 n. l. utkal v bitvě s Franky.

M. Foltýn

foto © Miroslav Foltýn

LITOMĚŘICE, TY MUSÍTE VIDĚT!

- Vyhlídková věž Kalich
- Katedrála sv. Štěpána s věží
- Muzeum křišťalový dotek
- Historická sklepení
- Expozice dolu Richard
- Galerie marionet
- Oblastní muzeum Litoměřice
- Dílna ručního papíru
- Hrad Litoměřice s expozicí českého vinařství
- Světnička K.H.Máchy
- Galerie Felixe Holzmann
- Severočeská galerie výtvarného umění

Další atraktivita:

Labská cyklistická stezka, lodní doprava po Labi, prohlídkové trasy napříč městem (okruh církevní památky, za pivem a vínem, za kávou, s dětmi, kdo se to na nás dívá, baroko, po stopách K.H. Máchy), geolokační zábavná hra Geofun

Litoměřice

www.litomerice.eu
Litoměřice Srdcem

Zříceniny a baroko

Přijměte naše pozvání do města Klášterce nad Ohří, perly Podkrušnohoří. Najdete nás na rozhraní Krušných a Doupovských hor v severozápadních Čechách v malebném údolí řeky Ohře. I naše město se v letošním roce připojí ke Dnům evropského dědictví, kdy je možné zhlédnout památky běžně veřejnosti nepřístupné, jako například zříceninu hradu Šumburk.

Zřícenina hradu Šumburk

Čeká vás komentovaná prohlídka, kde se dovíte zajímavosti z historie a geologie a v rámci celodenních prohlídek si můžete na hradě opéci například buřty.

Hrad Šumburk byl postaven mezi lety 1431–1435. Dominantou hradu jsou zbytky velkého donjonu. Ve zdivu se zachovala řada krakorců od prevětů a patrné jsou také zbytky kruhové nárožní věže. Ve zdech hradního paláce se dochovaly

kanály teplovzdušného topení, zachovalé jsou také zbytky opevnění. Později se obytná funkce hradu vytrácela a majitelé se postupně stěhovali na tvrz pod hradem, nakonec se panstvo přestěhovalo na nové sídlo – na zámek v Klášterci nad Ohří.

V roce 2017 začaly na Šumburku záchranné práce zakonzervováním torza západní hradby. Druhá etapa opravy hradu zahrnuje zajištění havarijních míst nádvorní stěny jižní budovy. Třetí etapa zahrnuje konzervaci torza čelní hradby vedle vstupu do hradu, kde došlo ke zpevnění zdiva. Dále byly zajištěny lomové plochy v místě původního navázání čelní hradby na zdivo bašt a také dozdění uvolněných kamenů. Ve čtvrté etapě budou zajištěna havarijní místa obvodové hradby a paláce.

V rámci Dnů evropského dědictví pak můžete navštívit i Sedm bolestí Panny Marie. Cestou sedmi výklenkových kaplí vás provede samotný hrabě Michael Osvald Thun a žebračka, kteří vás zasvědí do historie této unikátní barokní památky. Kaple byly postaveny v roce 1691 a jejich stavbu realizoval Michael Osvald Thun. Na rozdíl od křížové cesty mají

Sedm bolestí Panny Marie – kaple

pouze sedm zastavení a mají představovat Mariin život naplněný utrpením, které prožívala jako matka Ježíše Krista.

Klášterec nad Ohří
město porcelánu

Turistické informační centrum
nám. Dr. E. Beneše 85, 431 51 Klášterec nad Ohří
tel.: +420 474 359 687
e-mail: icklasterec@muklasterec.cz
www.klasterec.cz

text © Mgr. Lenka Fricová; foto © TIC Klášterec nad Ohří

Nový parčík v Březně

Obec Březno se pyšní bohatou vinařskou historií a v rámci tradice se rozrůstají i plochy vinic. Vedení obce nechalo rozšířit původní výsadbu levandulí a vinné révy. Kladnými recenzemi ověřené Okrasné zahradnictví Sekal z Bechyňské Smoleče odvedlo skvělou práci.

Nová výsadba révy v Březně

V letním období návštěvníka zaujmou kvetoucí levandule, jejichž fialové květy kontrastují se světlým kamenem imitace vstupu do vinného sklípku. Dominantu však tvoří vinice. V celém parku najdete 360 ks rostlin vinné révy. Víno je všude na dosah, a tak budou mít občané co ochutnávat. Celý park je koncipován jako další oddychová zóna včetně koutků z malin, ostružin, borůvek, rybízů a angreštů. Samozřejmostí jsou lavičky, novinkou je dlouhé loubí z dubového dřeva. Vzhledem k faktu, že se v parku nachází desítky druhů rostlin, bude park příjemným místem k odpočinku nejen

v době květu. Rostliny byly vybrány s ohledem na minimální nároky na zálivku. Na celém projektu se společně s obcí podílely Severočeské doly, a. s., které zajistily veškerou přepravu a umístění dekorativních kamenů.

Zastavení u sklípku

Infocentrum
ul. Štefánikova 82, 431 45 Březno
tel.: +420 474 692 016
mobil: + 420 607 028 661
e-mail: breznoinfo@seznam.cz
www.obecbrezno.cz

text a foto © Obec Březno

Do Teplic za zdravím

Nejstarším lázeňským městem v Čechách jsou Teplice. Aby ne, když první zmínky o zdejších léčebných pramenech pocházejí již z 8. století.

Pohled na město

V 19. století bylo město navštěvované významnými osobnostmi, jako byli Beethoven, Goethe, Wagner, Chopin nebo Liszt. V roce 1813 se zde potkali císař František, pruský král Bedřich Vilém III. a ruský car Alexandr. Při své návštěvě města nezapomeňte na „Pravídko“, věž kostela svatého Jana Křtitele, expozici na místním zámku nebo morový sloup. Nejsvětější Trojice od slavného Matyáše Brauna.

S Teplicemi je také od roku 1897 spojována růže, pojmenovaná Gruss an Teplitz.

-felix-

text © autor; foto © Visit Teplice

Chmel v Žatci

Chmelařské muzeum v Žatci je největší chmelařskou expozicí na světě s výstavní plochou 4 000 m². Jedná se o původní sklady a balírny chmele z přelomu 19. a 20. století.

Chmelový skřítek HOP

Návštěvník se zde seznámí se všemi rozhodujícími technologiemi, které se na chmelu prováděly po roce 1900. Bohaté sbírky představují vývoj chmelařství od středověku do současnosti a umožní návštěvníkovi načerpat veškeré informace o historii i současnosti pěstování chmele. Úvodní animovaný film seznámí zvláště dětského návštěvníka humornou formou s chmelařskou tematikou a představí maskota muzea, chmelového skřítku Hopa, který pro něj připravil cestu Chmelařským muzeem. Tam bude plnit zajímavé úkoly a doplňovat indicie do hrací karty. Nakonec získá heslo

Expozice tyčových chmelnic

k otevření bedny s pokladem, vybere si zaslouženou odměnu a odnese si diplom s právem nazývat se „přítelem chmelových skřítků“.

Při cestě muzeem projde návštěvník následujícími expozicemi – První historické zmínky o chmelu; Biologie chmele a vysvětlení jeho světové jedinečnosti a originality; Sušení chmele; Ověřování a známkování chmele; Lisování chmele; Sírání chmele; Ochrana proti chorobám a škůdcům; Pěstování chmele na tyčových konstrukcích; Pěstování chmele na drátěných konstrukcích a výsaz chmele; Potažní mechanizace;

Noční pohled na muzeum z náměstí Prokopa Velkého

Ruční česání a chmelové brigády; Mechanizovaná sklizeň; Chmelařský rok; Expozice věnovaná pivu, sladu a chmelovým produktům; Doprava chmele a jeho skladování a balení.

Po prohlídce Chmelařského muzea každý návštěvník pochopí, proč je kvalitní český aromatický chmel nezbytnou surovinou pro vaření piva a proč právě český chmel a české pivo proslavily naši zemi po celém světě.

Chmelařské muzeum
nám. Prokopa Velkého 1952, 438 01 Žatec
mobil: +420 724 431 422
e-mail: muzeum@chmelarstvi.cz
www.chmelarskemuzeum.cz

text a foto © Chmelařské muzeum v Žatci

LABE

#ZVEDEJKOTVY

OBJEVTE LABE MOŽNOSTÍ

Poznejte Labe jako turistickou vodní cestu a řeku mnoha možností. Labe totiž není jen řeka a dopravní trasa, ale také široká škála aktivit a zážitků.

Vydejte se na **turistické lodní linky**, vyzkoušejte **wakeboarding** nebo sjeďte **Labe na raftu**. V kombinaci s pestrou nabídkou aktivit v okolí řeky jako jsou **pěší výlety** nebo **cyklistika na Labské stezce**, je Labe **ideálním místem pro trávení dovolené**.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Inzerce byla vytvořena za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

 @LABEPLUS.CZ

WWW.LABEPLUS.CZ

LABE

Pohled na zřymadla v Roudnici nad Labem

Zámecké vinice

Rotunda sv. Jiří na hoře Říp

Kouzlo Podřipska

Barvy babího léta a chuť vína přitahují turisty do Roudnice nad Labem a okolí, kde příjemné teploty a vsudypřítomná vinařská atmosféra jsou typickým obrázkem zářijového Podřipska, někdy též Roudnicka. Celá oblast se krom své úrodnosti může pochlubit mnoha cennými historickými stavbami i přírodními zajímavostmi. Centrem dění i největším turistickým lákadlem je malebná Roudnice nad Labem a hora bezmála posvátná – Říp. Pojďme si je představit.

Věž Hláska

Roudnická réva

Roudnické toučky a zářijové tipy

Dominantou podřipské metropole je čtyřkřídový barokní **Lobkowiczský zámek s románským hradem**. V letošním roce byla také zpřístupněna kromě prohlídkového okruhu hradu a zámku nová trasa, která vás zavede do zámeckých sklepů. V nich se vyrábí skvělá vína již více než 300 let, a produkce tak navazuje na tradici pražských biskupů.

Klasické prohlídky zámku a hradu probíhají v září a říjnu během víkendů každou hodinu vždy od 11 do 15 hodin. Ojedinelé prohlídky zámeckých sklepů budou probíhat ve vypsanych termínech.

Ideální kombinaci, jak ochutnat v září roudnické víno, navštívit památky, a ještě si užít kultury, nabízí Roudnické vinobraní, letos vzhledem k opatřením Ministerstva zdravotnictví České republiky výjimečně dvoudenní akce s názvem **Slavnosti burčáku**, a to o víkendy **12. a 13. září**.

Pokud toužíte po klidnější atmosféře a líbí se vám automobilová veterána, pak se vypravte na akci **Historici v Roudnici 19. září**. Vedle přehlídky vozidel a slavnostního průjezdu více než stovky veteránů proběhne kulturní program pro děti a dospělé.

Za výhledy i uměním

Chcete-li se rozhlédnout po krajině, pak navštivte věž Hlásku. Za dobrého počasí si užijete krásný pohled nejen na město, ale především na České středohoří. Když bude pršet, ukrývá horní patro Hlásky expozici „Hláska ve staletích“. Rekonstrukcí prošla také **Kratochvílova rozhledna**, z níž máte město a okolí jako na dlani.

Vstupenky na zámecké okruhy i věž Hlásku zakoupíte v Informačním a dopravním centru Podřipska.

Otevřen pro veřejnost je i **klášter augustiniánů kanovníků s kostelem Narození Panny Marie**. U kláštera se nachází silně železitý rudný pramen, po němž bylo město pojmenováno. Původní gotický klášter s kostelem po devastaci husity a několika požárech v 18. století přestavěl ve stylu barokní gotiky Octavio Broggio.

Najděte si čas i na výstavu. Podřipské muzeum vedle stálé expozice zaměřené na historický vývoj města zachycuje i život Lobkowiczů v Roudnici a ukázky z tvorby a etnografických sběrů prof. Karla Rozuma. V **Galerii moderního umění** bude na podzim k vidění výstava *Odvracená tvář humoru: groteska, nadsázka a ironie v českém umění 2. pol. 20. století* ze sbírek GMU. Volně přístupnou je pak venkovní instalace *Mariany Alasseur* s názvem *Zelená krajina*.

Turistika a cyklistika nejen na Říp

Hora Říp zahalila do národních barev pověst o praotci Čechovi, a tak každý správných Čech by na jejím vrcholu měl minimálně jednou stát. Z Roudnice vás povede modrá značka a červená pak přes Hostěraz, před kterým je též krásný výhled ze zdejší náhorní plošiny.

Další výhledy na vás čekají přímo od Chaty Říp na vrcholku (kde je navíc občerstvení), z roudnické farnosti s prohlídkami rotundy sv. Vojtěcha a sv. Jiří nebo z Roudnické, Mělnické a Pražské vyhlídky.

Pokud zamíříte do Roudnice na kole, určitě začnete své putování ve zdejším Informačním a dopravním centru Podřipska, které sídlí ve spodní části Karlova náměstí. Kromě kompletních služeb pro cyklisty, jako je úschovna zavazadel, myčka na kola, sprchy a toalety, drobný servis kol, zde dostanete spoustu užitečných rad a informací.

VÝLET NA ŘÍP

www.vyletnarip.cz

Informační a dopravní centrum Podřipska
Arnoštova 88, 413 01 Roudnice nad Labem
tel.: + 420 412 871 501-2
e-mail: infocentrum@vyletnarip.cz
www.vyletnarip.cz

Dvojčata Fischerova

„pod křídly Anděla smrti“

Jiří a Josef Fischerovi se narodili 7. ledna 1936 v České Třebové v židovské rodině Arnolda Fischera (7. 2. 1901 – 17. 5. 1941) a Emilie Fischerové, rozené Grünbaumové (14. 3. 1912 – 12. 7. 1944). Dvojčata měla také o necelé dva roky starší sestru Věrku (16. 6. 1934 – 12. 7. 1944).

Tatínek pocházel z Nesovic, malé obce na Vyškovsku neda-leko Bučovic a pracoval v České Třebové jako železniční úředník. Šel ve stopách svého otce, který byl strojvedoucí. Maminka pocházela z Přerova, byla v domácnosti a starala se o tři děti. Krátce po narození dvojčat se rodina přestěhovala z České Třebové do Přerova k mamčině sestře do Havlíčkovy ulice, kde měli prostornější byt a přijatelnější podmínky pro výchovu tří dětí. Tatínek však odtud musel denně dojíždět za prací do České Třebové, což je 107 km a 57 minut vlakem, ale tehdy to bylo mnohem déle. „Když měl tatínek volno, chodili jsme v Přerově na nadjezd nad železnici. Dědeček byl mašinfira a tatínek věděl, kdy tudy pojedje. My jsme mávali a děda pustil vzdychky naplno páru a ta letěla přes most a my byli celí v mlze. Moc rádi jsme tam chodili.“

Dvojčatům byly teprve tři roky a už žila v druhé republice. Doba to byla napjatá, zvláště pro Židy. Když Německo obsadilo zbytek republiky a vyhlásilo na našem území Protektorát, rodiče, zvláště pak maminka, těžce nesli rostoucí nebezpečí. Po večerní poradě bylo rozhodnuto, že chlapci, kteří ještě nechodili do školy, odjedou do tatínkova rodiště v Nesovicích k příbuzným. „Domnívali se, že tam budeme lépe ukrytí, a my byli nadšení,“ vzpomíná Jiří.

Tatínek krátce po okupaci vstoupil do odboje. „Uměl dobře německy, a jak tudy projížděly německé vlaky, vyptával se rekrutů, kam jedou nebo jaký mají úkol.“ To se Jiří dozvěděl ale až po válce. V roce 1940 byl tatínek v zaměstnání zatčen gestapem a převezen k výslechu do Olomouce. Odtud byl předán 6. 1. 1941 do koncentračního tábora Dachau, táborové číslo 23019, a 23. 1. 1941 do tábora Neuengamme na hamburském předměstí Bergedorf, kde 17. 5. 1941 umírá. Úmrtí list dostala rodina ale až v květnu 1946. „Psali v něm, že měl tatínek mozkovou příhodu. My jsme ale věděli, že byl zdravý a že se to nezakládá na pravdě.“

Strýc Richard, tatínkův bratr, a teta Ada měli v Nesovicích statek, kde s nimi žili další dva tatínkovi bratři, strýčkově Emil, který jezdil za prací do Zlína, a Bedřich, který měl ve vsi hospodu. „Že je válka, jsme

Jiří Fišer, křest knihy „Mengeleho dvojčata A 782“, Praha, 27. 1. 2020

nevímali, a moc nás ani neza-užalo to, že nám jednoho dne přišla teta na šaty Davidovu hvězdu. Ani si nevzpomínám, že by někdo dával najevo, že jsme Židé,“ dodává dnes Jiří. S bratrem prožívali dětství, které se v ničem nelišilo od dětství jejich nežidovských vrstevníků. „Dělali jsme různé klukoviny. Ve stodole na mlatu skákali do slámy, honili se s dětmi, hráli různé hry a občas pomáhali na poli, kde jsme třeba jednotili řepu.“ Vesnická idylka měla ale po dvou letech skončit.

Arnold Fischer, tatínek

Emilie Fischerová, maminka

Sourozenci Jiří a Josef v Nesovicích

Dvojčatům bylo šest, když na jaře 1942 přišlo oznámení o nástupu do transportu. Shromazdiště transportů z Brna bylo v Černých Polích, v budově městské odborné školy pro ženská povolání na Merhautově ulici (Senefeldergasse č. 37). Spolu s nimi šli do transportu strýčkově Emil, Bedřich a Richard, teta Ada a tříletý synovec Josef. Z Brna odjeli transportem Ah 4. dubna 1942. Jiří jako transportní číslo 19, Josef 20, Richard 21, Ada 22, Josef 23, Emil 24 a Bedřich 25. „Nevěděli jsme, o co jde, ale těšili jsme se, že pojedeme vláčkem. Já měl cestování vlakem moc rád,“ vzpomíná Jiří. Na pochod z Bohušovic do ghetta Terezín si Jiří nevzpomíná (vlečka byla zprovozněna až 1. 6. 1943), ani na příjem v ghettu. Vzpomíná si však na to, jak bydleli v domově pro chlapce (heimu), v Hamburských kasárnách, kde jich spalo asi patnáct, a místa tam

moc nebylo. Život dvojčat v ghettu byl budiček, cvičení, snídaně, úklid a drobné táborové práce, například škrábání brambor, mytí nádobí, zametání dvora nebo odklizení sněhu.

Transportem AAF z Olomouce (900 osob) přijela 26. 6. 1942 do ghetta také maminka Emilie (jako č. 237) a sestra Věra (č. 238). Rodina ale nebydlela spolu a viděli se jen zřídka. „Moc se nám stýskalo, ale byli jsme s bratrem spolu a čas nám utíkal. Ani hodinu jsme nebyli bez sebe, a měli jsme dokonce jedno společné nádobí.“ Pomyslnou ochrannou ruku nad chlapci držela teta Ada Fischerová, která pracovala v kuchyni. Kluci občas pomáhali strýci Richardovi (manžel Ady), který se jako zemědělec staral v ghettu o prasata, další domácí zvířata a uměl to s koňmi, proto jako kočí svážel úrodu z polí. Jiří vzpomíná, jak se stali s Josefem členy terezínského divadelního souboru. V představení opery Brundibár si zahrál s bráškou jednu z menších rolí. „Na půdu, kde se to hrálo, se na nás chodili dívat také Němci, kteří zabrali vždycky místa v první řadě. Líbilo se jim to. Stejně jako vychovatelům a dalším divákům. Já a bráška jsme tam byli jako křoví, hlavní role připadly jiným, větším dětem. Rád bych si ještě někdy Brundibára přečetl.“

Udržet rodinu v ghettu nebylo možné a první šli do transportu strýčkově Bedřich a Emil Fischerovi.

Jejich transport An vyjel z ghetta 25. 4. 1942 (1 000 osob) do Varšavy. Emil pod transportním číslem 822 a Bedřich jako číslo 823. Oba byli mladí, zdraví, a tak se jim podařilo z vagonu utéct. Více o tom Jiří neví, jen to, že prý pod příjmením Novák pracovali u nějakého polského zahradníka, a tak přečkali válku ve vesničce Kavenčín (patrně polský Kawęczyn, asi 21 km jižně od Varšavy). Dvojčata byla spolu s maminkou a sestrou Věrkou zařazena do transportu Dz (2 503 osob), který z terezínského ghetta odjel 15. 5. 1944. Maminka jako číslo 408, sestra 409, Jiří 410 a Josef 411. „Do dobytčáku nacpali tolik lidí, že jsme se jen těžko mohli pohybovat.“ Ve vagonu se dvojčata sešla s maminkou a sestrou Věrkou. Maminka hladila kluky po vlasech a šeptala jim, jak je ráda, že jsou zase spolu. „My jako kluci jsme s bratrem otravovali, že chceme být u okénka.“

Dvojčata Jiří a Josef, Česká Třebová

Sourozenci Jiří, Věra a Josef Fischerovi, Přerov

Koncentrační tábor Auschwitz, Jiří a Josef – druhý a třetí zpredu

Emil Fischer, strýc, a Jiří s Josefem, Nesovice 1941/1942

Byla tam dvě, ale až u stropu. Abychom se k nim vůbec dostali, dospělí naskládali batohy, kufrы, deky a další zavazadla tak, abychom k nim vylezli.“ Cesta byla nekonečná, trvala dva dny a třetí noci dojel transport do Auschwitz II. – Birkenau. Vrata vagonu se otevřela a oči vězňů oslepilo ostré světlo. Nevěděli, kde jsou. Řev, štěkot psů, mlácení, zmatek a pláč. Na nástupišti stáli dost dlouho a poté je odvedli vysprchovat se, převléknout a přeměnit na pouhá čísla. Na předloktí vytetovali Jiřímu A782 a Josefovi A781. Poté je odvedli do tzv. terezínského rodinného tábora Bllb Auschwitz II. – Birkenau. Maminka našla volný kavelec pro sebe i děti a z tohoto období si Jiří vybaví především každodenní nástupy, sčítání vězňů a hlad.

Zkrátka po příjezdu je ale rozdělili. Jiří poprvé zaslechl výzvu „Zwillinge!“ (dvojčata). V té chvíli netušil, že je to jejich světlo na konci tunelu auschwitzkým peklem. Na dvojčata měl totiž spadeno Todesengel (Anděl smrti) – kpt. Dr. med. Dr. phil. Josef Mengele, který byl nejvyšším lékařem hlavního tábora v Birkenau, podřízený byl pouze SS-Standortarzt lékaři Eduardu Wirthsovi. Přestože složil Hippokratovu přísahu, poslal na smrt více než 400 000 lidí. Dvojčata uchránil, ale jen proto, aby je využil ke svému zvrhlému výzkumu. Maminka s Věrkou zůstaly v rodinném táboře, ale ne na dlouho. Maminka (32) a Věrka (10) neprošly selekcí při likvidaci rodinného tábora a byly poslány do plynové komory v noci z 11. na 12. července 1944, společně s 3 500 dalšími ženami a dětmi z Československa.

Kluci byli zařazeni na barák č. 14. „Vypadalo to tam jako na ošetřovně. Byly tam kavalce se slámou a mezi jednotlivými postelemi byly bílé plachty jako v ordinaci. Takže jsme každý spali zvlášť,“ vzpomíná Jiří na místo, kde strávil s bratrem devět měsíců života. Děti měly přístup k hygieně, o něco málo větší přiděl potravin a Mengeleho oslovovali „pan doktor“. „K dětem nebyl surový a k nám se choval celkem dobře.“ Dvojčata trávila většinu času na baráku nebo při experimentech, které prováděl Mengele, nebo jemu podřízený lékař. Jiřímu s bratrem například navzájem vyměňovali krev nebo je naočkovali a čekali na reakce jejich těla. Výsledky pak pečlivě zapisovali do svého notesu. „Bráška dostal silnou angínu a Mengele ten bacil předal mně, jestli nemoc neseme stejně. Nebo nás s bratrem naočkoval stejnou látkou a čekal na následky. Buď jsme chytili horečku

oba, nebo nikdo.“ Jiří a Josef měli štěstí v tom, že si je tamní lékaři nevybrali na své mnohem zruďnější pokusy. „Hodně dvojčat tam zemřelo, ale většinou ta starší, u nichž doktóry zajímaly jejich vnitřní orgány,“ vzpomíná Jiří. „Brali jsme to tam jako nutné zlo. Později jsme už ani nevěděli, jestli jsme opravdu nemocní nebo jestli je to výzkum.“ Žili sice v částečné izolaci, o plynových komorách neměli tušení, ale při úklidu se občas dostali ven. „V těch ostatních barácích měli třeba před vchodem tři čtyři mrtvolky a všechno to byli zajatí ruští vojáci. Každé ráno, když z baráků odcházel, tak na levé straně byla těla těch, co v noci zemřeli.“ Tak dvojčatům ubíhaly dny mezi Mengeleho experimenty, časem stráveným na baráku a netuchající snahou sehnat něco k jídlu.

Koncem roku 1944 se zásobování tábora potraviny ještě zhoršilo, Rudá armáda se nezadržitelně blížila a nacisté likvidovali důkazy svých zločinů. Většina vězňů šla do pochodů smrti směrem na západ a zbylé vězně se nacisté chystali zlikvidovat. Naštěstí to nestihli. „Alles raus!“ (všechno ven) zaznělo jednoho mrazivého lednového dne 1945. Dvojčata vyběhla před barák, kde se klepala zima. Přepočítali je a zazněl povel „Marschieren Marsch!“ (pochodem v chod) a proud kráječících mrtvol vyrazil. „Nějak jsme to ale přežili,“ vzpomíná Jiří. Došli k auschwitzké bráně, nad níž se klebnul zlomyslný nacistický nápis „Arbeit macht frei“ (práce osvobozuje). Uvnitř je natlačili do jedné z cihlových budov. Dvojčata někde sehnala deky a schoulila se k sobě. Z nejhoršího byli venku. Jiří si nevybavuje, kdy zmizeli dozorcí, ale ví přesně, co to znamenalo – začít se starat každý sám o sebe.

Byla sobota 27. 1. 1945. Padal sníh. Odpoledne se začaly mezi padajícími vločkami vynořovat siluety vojáků. Byla to Rudá armáda! „Na osvobození si pamatují dodnes. Panovalo ohromné nadšení,

úleva, radost, kdo mohl, vyběhl ven. Byli jsme svobodní.“ Zkrátka byla dvojčata s ostatními dětmi z Protektorátu naložena na nákladní auta, která se vydala do dětského domova v již svobodných Košicích. Cesta to byla strastiplná, za silných mrazů. Když dorazili do cíle, rázem se ocitli v jiném světě. Teplá, teplá voda, čisté postele a povlečení, nové šaty, ničím nerušený spánek a především dostatek jídla. V domově bylo dětí s podobným osudem mnoho. Dny, týdny a měsíce plynuly, ale pro kluky si nikdo nepřicházel. Až 5. září 1945 se dočkali i oni. Přijel si pro ně strýc Emil, který je našel tak, že slyšel číst jejich jména v rozhlase. Maminka totiž dvojčatům ještě v terezínském rodinném táboře napsala na kousek papíru jejich jména a odkud jsou. Ten pak vložila do krabičky od cigaret a dala klukům. Nejenže vzkaz v krabičce neztratili, v Košicích ho dali vychovatelům, kteří nechali jejich jména číst v rozhlase. „Tu krabičku mám dodnes!“ dodává Jiří. Emil Jiřího a Josefa odvezl do Nesovic, na statek Ady a Richarda Fischerových, kteří přežili věznění se svým synem Josefem v terezínském ghettu. S Emilem a Bedřichem Fischerovými byli jediní přeživší. „Strýc nám jednou vyprávěl, že v koncentračních táborech zemřelo 64 členů naší rodiny. Velmi špatně jsme se s tím vyrovnávali. Zvláště když jsme každý den čekali, že se nám maminka a sestra Věra vrátí.“

V Nesovicích dvojčata během dvou let absolvovala zameškanou obecnou školu. V roce 1952 nastoupil Jiří na Vojenskou střední školu v Moravské Třebové a poté na Dělostřelecké učiliště v Hranicích, které však ze zdravotních důvodů nedokončil. Vystudoval proto průmyslovku v Olomouci a po škole nastoupil jako zkušební technik do Moravskoslezských elektrotechnických závodů MEZ Zábřeh, kde byl až do penze. V roce 1956 si s bratrem změnili příjmení na Fišer. Bratr Josef zemřel 4. dubna 2011 v Brně. Jiří dnes žije v Mohelnici se svou ženou Jarmilou, rozenou Adámkovou, se kterou se brali v roce 1960. Jiří je dnes také posledním žijícím dvojčetem z asi 80 zachráněných, které přežilo auschwitzké pokusy „Anděla smrti“.

Pro Památník Terežín Luděk Sládek

Napsali Klára Smolíková
a Jiří W. Procházka
Ilustroval a graficky upravil Luděk Bárta
Vynálezce Alva 3

Do třetice míří za dětmi věčně rozčuchaný kluk Alva se svými jedinečnými vynálezy!

Přijíždí se svými kamarády na speciálně upravené motorce rovnou ze závodu veteránů. A to je jen začátek. Trojice se vydá tábořit do lesa a málem vyděsí dřevorubce k smrti, v galerii dopadnou zloděje a ve školním kabinetě zachrání kostlivce Emila. Kromě nadšení, se kterým se naši hrdinové vrhají do každého dobrodružství, mají vždy po ruce nejnovější Alvovy objevy a zlepšováky. Každá technická novinka se přece musí nejprve otestovat, a tak se tentokrát projedou speciálním vozíkem zámkem hrůzy, zkusí si běhání s běhomatem i ražbu podzemního tunelu robokrkem.

Ke každé kapitole je připojen podrobný popis vynálezu a bonusový komiks. Nové příběhy, které z večerníčku neznáte!

- ?** Jak se jmenují Alvovi kamarádi?
- a) Denisa a Filip
  - b) Anča a Pepík
  - c) Jája a Pája

Své odpovědi nám pošlete do 15. září z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Liddell Hart
Dějiny druhé světové války

Nové vydání jedinečné a vyčerpávající publikace o historii druhé světové války od nejlivnějšího britského armádního spisovatele. Liddell Hart byl nejen předním vojenským analytikem, ale také jedinečným historikem a spisovatelem, takže jeho obsáhlé dějiny jsou vynikajícím materiálem, jenž zájemcům o tuto problematiku přináší ucelený pohled na dějiny druhé světové války z hlediska vojenského. Kniha je doplněna bohatou obrazovou přílohou a 55 podrobnými mapami vojenských operací.
cena: 598 Kč
www.jota.cz

Jan Hocek
100 nejhezčích výletů po Čechách a Slovensku

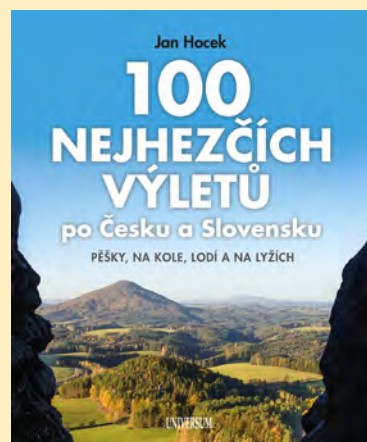
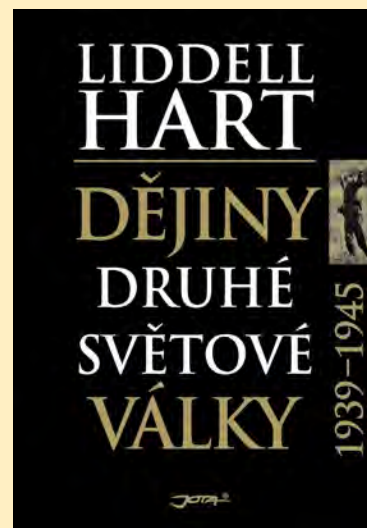
100 nejhezčích výletů po Čechách a Slovensku, za všech ročních období, pěšky, na kole i dalšími způsoby. Popisy trasy jsou doplněny o mapy, tipy na zajímavosti po cestě a v neposlední řadě o nádherné fotografie. Výběr jednotlivých kapitol knihy nabízí pestrou mozaiku krajinných a přírodních krás, ročních období i stylů cestování. Pro zpestření vás autor inspiruje i méně obvyklými aktivitami, jako jsou výlet na koních, plavba na kajaku, skialpinismus nebo výpravy do podzemí.
cena: 399 Kč
www.knizniklub.cz

František Švábenický
50 let pivovaru Radegast v Nošovicích

Víte, že správně hořké pivo Radegast vzniklo díky menší lsti? Víte, že na Pustevnách stojí kopie sochy boha Radegasta díky nošovickému pivovaru? Víte, že Radegastem se zapíjel slavný hokejový triumf v Naganu? Tyto a mnoho dalších nečekaných příběhů z dávné i nedávné historie přináší kniha mapující pět desítek let hořkého piva Radegast. Publikaci s více než 300 fotografiemi, ilustracemi a obrázky si nošovicový pivovar nadělil k 50. výročí od uvaření první várky piva.
cena: 249 Kč
www.eshop.prazdroj.cz

Anna Linstadtová
Můj první herbář

Báječná motivace pro děti, aby trávily více času venku! Tento krásný herbář nabízí malým přírodovědcům nejen prostor pro vklepení více než třiceti druhů rostlin, jako jsou například dub, buk, pomněnka nebo mák, ale také klíč ke správnému určení, zajímavé informace i tipy a rady, jak rostliny sbírat a lisovat. Založit si herbář je příležitost, jak rostliny blíže poznat. Chcete hned začít? Tak jen do toho! Užijete si při tom spoustu zábavy!
cena: 299 Kč
www.albatrosmedia.cz

připravila: Alice Braborcová (braborcova@kampocesku.cz)

Je libo krajinku? (195 let)

Umění zachytit zajímavý okamžik v přírodě není každému dáno. Julius Theodor Gruss měl tento dar a svými štětcí jej vdechl do mnoha pláten.

Julius Theodor Gruss, Reichenberg (1864)

Budoucí malíř se narodil 22. září 1825 ve Varnsdorfu a je typickým „jablkem, které nepadá daleko od stromu“. Umělecké sudičky bohatě nadělily členům rodu Grussů do vinku malířské nadání, schopnost vnímání barev a jejich přenesení na plátno. Julius se učil hlavně od svého otce Johanna Grusse, který se převážně věnoval malbě a restaurování oltářních obrazů a kopírování obrazů starých mistrů. Malířské dovednosti rozšířil studiem v Krajinářské škole v Praze na Akademii výtvarných umění, kde ho výrazně ovlivnil její šéf Max Haushofer. Gruss maloval především krajiny se zříceninami hradů, romantická zákoutí se stromy a lesní zvěří, pohledy na jezerní krajinu a hory. Na jeho obrazech se

Julius Theodor Gruss, Pohled na Litoměřice (1847)

nejčastěji objevují Teplice a okolí, Česko-saské Švýcarsko a kraj kolem Liberce. Většina jeho děl zachycuje krajinu romantickým způsobem s jemným způsobem malby s propracovanými detaily stromů a architektury. Jeho obrazy jsou typické širokým záběrem a členitým reliéfem. Svá díla vystavoval v Krasoumné jednotě v Praze, jeho obrazy zdobí Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem, Alšovu jihočeskou galerii v Hluboké nad Vltavou, Památník národního písemnictví a mnohé soukromé sbírky. Prakticky celý svůj ne příliš dlouhý život žil v Teplicích a samotný závěr v letech 1864–1865 v Liberci, kde 12. května 1865 zemřel.

-babok-

Sloni nejen v zoo

V Lužických horách se u obce Jítrava nalézá pískovcový skalní útvar Bílé kameny. Díky podobě s oblymi sloními těly je též nazýván Sloní kameny.

Sloní kameny

Ke Sloním kamenům lze vyjít i z nedalekých Rynoltic, které se pyšní unikátně dochovanými podstávkovými domy. Vyrazíte na osadu Polesí a po modré značce k vyhlídce Havran. Pak pokračujete do obce Černá Louže, severně od níž leží obec Horní Sedlo, odkud z rozcestí vede další, červeně značená cesta směrem na Kozi hřbety a mezi bizarní skalní útvary. Odtamtud následuje sestup k Bílým kamenům. Do Rynoltic se můžete vrátit po zelené.

-felix-

foto © Wikimedia Commons

foto © KÚ Libereckého kraje

Dny evropského dědictví v Liberci

Dny evropského dědictví se v Liberci uskuteční 12. září. Po celý den budete moci navštívit mnoho historických objektů včetně několika památek, které jsou běžně nepřístupné.

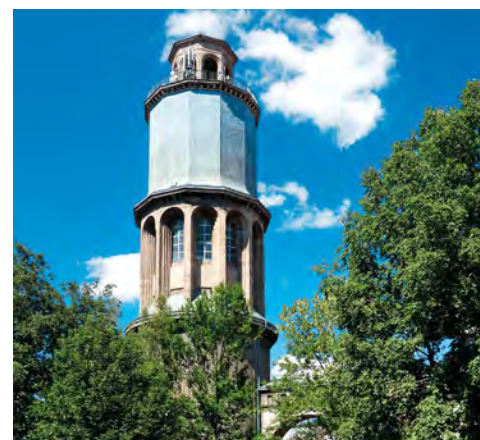
Mezi nejoblíbenější patří **kryt civilní obrany**, který najdete v Lucemburské ulici. Uvidíte zde ukázky plynových masek, ochranných obleků i původního vybavení. Prohlídky se konají od 8 do 16.30 hodin každých 45 minut. Vaší pozornosti by neměla ujít ani **synagoga**. Stojí na místě, kde do roku 1938 stávala jedna z největších židovských synagog. Současná synagoga má tvar Davidovy hvězdy a plášť, který symbolicky připomíná Zeď nářků. Prohlídky se uskuteční vždy v celou hodinu od 10 do 15 hodin. Na seznamu technických památek České republiky nově najdete **Zauhlovací a vodárenskou věž** ve Vratislavicích nad Nisou. Věž měří 52 metrů, a je tak dominantou obce. **Oblastní galerie Liberec – Lázně** připravila pro tento den sérii komentovaných prohlídek s ředitelem Janem Randáčkem, který vás provede a povypráví vám o rekonstrukci budovy i o práci v galerii. Prohlídky se uskuteční v 10.30, ve 13 a v 15 hodin. Novinkou letošního ročníku je **Kamenolom Ruprechtice**. V 9, 11 a ve 13 hodin vás během hodinové prohlídky průvodce seznámí s historií kamenolomu a těžby. Těšit se můžete

Kryt civilní obrany

také na ukázkou starých kamenických nástrojů. Dalším novým objektem v programu je **Vila Franze Bognera**, ve které sídlí Národní památkový ústav a kterou najdete v Jablonecké ulici 23. Prohlídky se uskuteční každou celou hodinu od 9 do 15 hodin.

Dětem se bude líbit prohlídka **Naivního divadla**, které vás v 10 a v 11 hodin vezme do jeho zákulisí a do archivu loutek. **Klub železničních modelářů**, který sídlí v Liberci Na Františku, si připravil výstavu modelového kolejiště. Kouzelnická představení na děti čekají v **Magickém sklepení Klubu kouzel Liberec**.

Zauhlovací a vodárenská věž

Časové vstupenky je možné zarezervovat on-line do 9. září, do vyčerpání kapacity budou k dispozici i na místě. Po celé září probíhají komentované prohlídky městské čtvrti **Nové Město**, při kterých se dozvíte zajímavosti o této části Liberce a zároveň se podíváte do kostela Nalezení sv. Kříže, který je opravdovým barokním skvostem Liberce. V jeho zahradě se nachází historicky cenný sloup z dílny Matyáše Bernarda Brauna.

Visit[^]Liberec

Více na
www.visitliberec.eu

text © Bc. Pavlína Šacherová; foto © TTC Liberec

Kuronské slavnosti – rytířská klání

Na náhodský zámek přijede vévoda Kuronský

Město Náchod a Státní zámek Náchod vás zvou na Náhodské Kuronské slavnosti, které se uskuteční v sobotu 5. září 2020 od 13 hodin. Těšit se můžete na bohatý doprovodný program.

Lenka Dusilová

Součástí akce bude rozmanitý řemeslný trh regionálních produktů, denní i noční prohlídky zámku oživené dobovými postavami, výtvarné dílny v Galerii výtvarného umění v Náchodě, výstava dravých ptáků i šermířská vystoupení. Děti se mohou těšit na skákací hrad, pouťové houpačky a mnoho dalšího. Tradičně nebude chybět příjezd vévody Kuronského se svou družinou (ve 13 hodin). Program bude zakončen vystoupením zpěvačky Lenky Dusilové s kapelou od 19.30 hodin – vstupné 100 Kč, snížené 50 Kč.

Těšíme se s vámi na viděnou na náhodském panství!

NÁCHOD

Městské informační centrum Náchod
Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod
tel.: +420 491 426 060
e-mail: infocentrum@mestonachod.cz
www.mestonachod.cz

Loučení s ptáky na Bohdanečském rybníku

Podzim je neodmyslitelně spojen s tahem ptáků do teplejších krajín. Ještě než nadobro odletí, šikují se do velkých hejn na tahových cestách. Často u velkých vodních ploch. Jedním z takových míst je i Bohdanečský rybník nedaleko Lázní Bohdaneč.

Rybník i rozsáhlé mokřady jsou pro svou jedinečnou přírodu **národní přírodní rezervací**. Nejcennější jsou zde kromě vlastního rybníka i mokřadní louky, rákosiny a podmáčené lesy. Domov tu má velké množství různých druhů rostlin a živočichů. Oblast je i **významnou ornitologickou lokalitou**. Řada vodních ptáků zde každoročně úspěšně vyvádí svá mláďata. Nejvíce ptáků tu ale uvidíte v období dvou týdnů před výlovem rybníka, kdy se tu na podzimním tahu shromažďují tisícíhlavá ptačí hejna. V den výlovu, vždy **o státním svátku 28. října**, se na Bohdanečském rybníku **koná symbolické Loučení s ptáky**.

ptáků pozorujete. Proběhne také **ukázka odchytů ptáků** do nárazových sítí a jejich kroužkování. Nebude chybět ani zábavný program zaměřený na poznávání přírody pod hladinou rybníka i v jeho okolí. Akce je **vhodná hlavně pro rodiny s dětmi**.

Akce i výlet na Bohdanečský rybník jsou **součástí iniciativy Pojďte s námi do přírody**. Ta má ukázat, jak je naše příroda pestrá a také jakým způsobem se o ni pečuje.

Více na
www.snamidoprirody.cz

foto © Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, autor Zuzana Růžičková

Tkadlec, štemplíř, starosta, písmák (220 let)

Nestává se často, abychom psali o někom, kdo byl český Němec. Hieronymus Eustach Brinke se narodil v Jedlové č. p. 35 v Orlických horách 30. září 1800. Pro rodiče Františka a Annu to byl pátý potomek z celkem osmi dětí.

Hřbitov u kostela sv. Matouše v Jedlové

„Normální“ školu v Jedlové vychodil v letech 1807–1812 a poté dva roky povinnou nedělní školu opakovací. Birmován byl ve Velkém Uhřínově 7. 12. 1816 a přijal jméno Eustach. Od mládí vyrůstal v chudých a tvrdých poměrech, pomáhal otci v živnosti a vyučil se tkalcem. S Marianou Hartwicheovou se oženil 27. 11. 1823

Hieronymus Eustach Brinke

a měl s ní sedm dětí. Díky vážnosti, které požíval, byl roku 1831 jmenován členem zdravotní komise proti choleře a za šest let poté přísedícím prohlázečem pláten – štemplířem. Starostou obce Jedlové se stal 10. 9. 1850. Žena mu zemřela v roce 1853 a našel východisko v básních (které byly vydány v Praze r. 1936). Dílem zásadním ale byla jeho Kronika obce Jedlové (1816–1879), dnes v muzeu v Jedlové. Kromě událostí v obci podal zprávy o tehdejší době doma i ve světě. Připojil i tabulku starých měř a vah. Rokem 1879 končí jeho zápisy, neb 7. 9. 1880 umírá ve věku 80 let. Spochinul

po boku své ženy na hřbitově u dnes zpuštěného kostela sv. Matouše na Jedlové. V jeho zápisech není jediného slova proti Čechům, neb žil v dobách a místě, kdy vztahy mezi oběma národy byly sousedsky klidné. Možná proto kovová plaketa s jeho reliéfem z roku 1935 z hřbitova v Jedlové zmizela.

Antonín Fridrich

Pozvánka do muzea v Humpolci

Nestihli jste o prázdninách navštívit neandertálce v Muzeu dr. Aleše Hrdličky v Humpolci? Nevadí! Ještě si nenašel zimoviště, a tak stále čeká v antropologické expozici a těší se na vás.

V muzeu najdete také neandertálce

Děti jistě potěší především loutky

Můžete zde potkat i další předchůdce člověka a indiány, dozvědět se něco o naší genetice a prozkoumat lidské tělo zevnitř. Navíc v národopisné expozici uvidíte, jak žili naši předci v 19. století. Krásně vybavenou selskou jizbu i měšťanský pokoj, ukázky řemeslného a zemědělského nářadí, lidových krojů, hudebních nástrojů atd.

V expozici „Jak se žilo, jak se šiloo“ na vás čeká s ukázkou svého umění švec a švadlena, sbírka starých žehliček a šicích strojů. V další části věnované loutkářství je vystaveno na 60 marionet ve scénkách ze známých pohádek a děti mají možnost si pohrát s několika maňásky. Mineralogická sbírka představuje návštěvníkům geologické složení zemské kůry. Vše doplňuje výstavní sál, kde

v září probíhá výstava fotografií pana Zdeňka Maršíka „Přes objektiv“, na říjen je připravena výstava obrazů paní Milady Kučerové „Barevné doteky“. To vše uvidíte v hlavní budově muzea na Horním náměstí.

K muzeu patří i budova na Dolním náměstí. Děti vám určitě budou vděčné, když je vezmete do podzemí do Pekla. To tvoří keramické figurky čertů a permoniků, které vytvořili žáci zdejší ZUŠ. V prvním patře se nachází výstavní sál, v němž je na září připravena vzpomínková výstava k 100. výročí narození sochaře Jana Kopice-Malátka. V říjnu proběhne výstava obrazů pana Ivo Soukupa.

<http://infohumpolec.cz/muzeum/>

Račí údolí u Javorníku

Není to jednoduchá volba. Lehce podle potoka nebo po hřebenech nad údolím? Všude je co vidět a trasu lze i vhodně kombinovat.

Račí potok v Račím údolí

Přírodní rezervace Račí údolí začíná zhruba 3 km od Javorníku v okrese Jeseník. Pro méně náročnou turistiku nabízí „modrou“ variantu samotným údolím podél potoka. Klikatá lesní cesta nabídne nejzajímavější okolí zhruba v délce 4,5 km od infocentra v Bernarticích přes rozcestí Kaštanová alej až po křižovatku modré a žluté značky u památného buku. Cestou budete míjet skaliska, hluboké lesy i většiny skály, projdete pod zříceninou gotického hradu Rychleby (Reichenštejn) a k tomu všemu vám bude bublat „živá“ voda v potoku. Náročnější turisté můžou z údolí vystoupat po zelené na skalní vyhlídku Čertovy kazatelny. Stometrové převýšení jistě zábaví vás odmění úchvatným pohledem do údolí a možností odpočinku v altánku. Zelená stezka dále pokračuje až k již zmíněné zřícenině hradu Rychleby. Dochované zbytky ve výšce 425 m n. m. nad hlubokým údolím ještě dnes připomínají mohutnost bývalého strážního objektu obchodní stezky do Kladska. Po výhledech se cesta vrací zpět do údolí, kde se spojuje s modrou na rozcestí Pod Rychleby. Ideální je začlenit obě varianty cesty do jednoho výletu a zvolit vhodnou zpáteční variantu. Turistické stezky ale nabízejí i jiné okruhy nebo další zajímavé „odbočky“ v souvislosti s Račím údolím.

foto © navstivtejeseny.cz

-babok-

MIKULOV

DÝCHÁ KULTUROU V KAŽDÉ DOBĚ

www.mikulov.cz

Naučné stezky u Morávky

Spojit výlet do přírody s připomínkou dějin? Kombinací stezek Wolfram–Morávka a Prameny Morávky toho můžete dosáhnout.

Vodní nádrž Morávka

Obec Morávka v okrese Frýdek-Místek může být výchozím bodem na stezky, které obepínají stejnojmenné vodní dílo. Stezka Wolfram–Morávka vede po žluté k turistické chatě Slavíč a její délka je zhruba 12 km s pěti zastaveními. Dokončena byla v roce 2006 jako upomínka na paradesantní skupinu Wolfram, která zde seskočila v roce 1944. Po druhém břehu vede 14kilometrová stezka Prameny Morávky s devíti zastaveními do pramenné oblasti řeky nedaleko Bílého Kříže. Vznikla rovněž v roce 2006. Obě stezky se kříží v osadě Úspolka.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Cvilín nad Krnovem

Kopec se dvěma vrcholy a na každém něco zajímavého. Zřícenina hradu a rozhledna s barokním kostelem. To je Cvilín nad Krnovem.

Pěkný rozhled do kraje nabídne 26 metrů vysoká kamenná rozhledna Cvilín na stejnojmenném kopci o výšce 436 m n. m. Z centra Krnova to není daleko (cca 2 km). O kousek dál poblíž rozhledny se pne k oblakům monumentální stavba barokního poutního kostela Panny Marie Sedmibolestné a Povýšení svatého Kříže. Jedná se o jednodílný poutní kostel vybudovaný v letech 1722–1727 Ondřejem Gansem a jeho synem Jiřím Bedřichem. Trojici zajímavostí nad Krnovem doplňuje zřícenina hradu Cvilín (též také Šelenburk). Byl založen někdy v první polovině 13. století jako jeden z článků obranné zemské soustavy. Hrad střídal majitele a v roce 1474 byl poničen vojsky Matyáše Korvína. Poté chátral, v 16. století se dočkal částečných oprav, ale

Zřícenina hradu Cvilín (Šelenburk)

Kostel Panny Marie Sedmibolestné a Povýšení svatého Kříže

definitivně byl opuštěn po třicetileté válce. Zbytky hradu posloužily v roce 1861 na stavbu silnice do Petrovic. Základní dispozice je čtvercová s mohutnými obvodovými hradbami. Na nádvoří stojí 8,5 m vysoké torzo mohutné válcové věže o průměru 14 m a nedaleko studna vylámaná ve skále. Protější stranu nádvoří tvoří zachovalá suterénní část bývalého hradního paláce. Výšlap na Cvilín se vyplácí.

-liban-

foto © silesiatourism.com; Wikimedia Commons

ŽIL VERNE V OSTRAVĚ?

visitostrava.eu

visitostravacity

visit_ostrava

OSTRAVA!!!

Pohled na Zlín

Pojízdná kancelář J. A. Bati

14|15 BAŤOVŮV INSTITUT

TOP zajímavosti a památky Zlína

Pomyslnou branou do baťovského Zlína, funkcionalistického města v zahradách, je 14|15 BAŤOVŮV INSTITUT s unikátní expozicí o fenoménu Baťa. Najdete tu nejrozsáhlejší sbírku obuvi v České republice. Expozice vás přímo vtáhne do éry firmy Baťa.

Uvidíte zde nejen nejrůznější baťovské a exotické boty z celého světa, ale i původní linku na výrobu bot a další produkty značky Baťa, od tkaniček po letadla. Po prohlídce navštívte Krajskou galerii výtvarného umění, kde se dozvíte více informací o funkcionalistické architektuře města a významných architektch. K vidění jsou i vzácná výtvarná díla první poloviny 20. století od Alfonse Muchy, Emila Filly, Václava Špály, Josefa Čapka, Jana Zrzavého, Jindřicha Štyrského, Toyen či Otty Gutfreunda. Neměli byste vynechat návštěvu **Baťova mrakodrapu**, tzv. jedenadvacítky s technickou památkou, pojízdnou kancelář J. A. Bati. Projížděku tímto unikátem

si předem objednejte ve **14|15 BAŤOVŮV INSTITUTU**. Je zde také nejdelší páternoster svého druhu v České republice. V 8. patře nevynechte expozici věnovanou osobnostem firmy Baťa a zakládání nových baťovských měst. Dále jsou zde nainstalovány busty Tomáše Bati a jeho bratra Jana Antonína. Toto ředitelské patro je přístupné pouze ve všední dny, během pracovní doby finančního úřadu. Na vyhlídkové terase v posledním patře, kde najdete také bronzovou maketu města a dalekohledy, se vám naskytne krásný výhled na město. Chtěli byste vidět zářící krystal? Pak zavítejte do **Památníku Tomáše Bati**. Je to „svatyně“ znázorňující krystalicky čistou

zlín.

architekturu a vzpomínku na Tomáše Baťu. Mimořádný zážitek je umocněn věrnou maketou letadla Junkers F13, ve kterém T. Baťa zahynul. Další tipy na zajímavosti města, ale také tipy na výlety do přírody naleznete na našem turistickém webu.

PLÁNOVANÉ AKCE ZÁŘÍ–LISTOPAD

4.–10. 9. | Jubilejní 60. ročník Zlín Film Festival | www.zlínfest.cz

17.–19. 9. | Kejkliřský jarmark | www.ic-zlín.cz

1.–7. 10. | Den architektury | www.denarchitektury.cz

19.–30. 10. | Festival Neznámá země | www.neznamazeme.cz

23. 10. | Galerijní a muzejní noc | www.cz-museums.cz

14. 11. | Svatomartinské hody | www.ic-zlín.cz

www.ic-zlín.cz

Pozvání do srdce Valašska, na Vsetín

Město se rozkládá v údolí Vsetínské Bečvy na úpatí Beskyd a Javorníků. Návštěvníky láká především krásami okolní přírody, kterou můžete obdivovat také z ochozu zámecké věže.

Díky své poloze uprostřed valašských kopců nabízí město i blízké okolí hustou síť značených turistických tras, cyklotras i naučných stezek. Páteří trasou je **cyklostezka Bečva – Královna stezek Moravy**. Ze Vsetína se můžete vydat na pohodovou vyjížděku do Velkých Karlovic, která je vhodná i pro inline bruslaře. Pro nadšené cyklisty začíná v centru města 5 značených okruhů pro horská kola a adrenalinové zážitky slibuje návštěva **Bike arény Vsetín** v Semetíně. Tento areál obsahuje 16 km singletracků zasazených v krásné valašské krajině a nabízí klopené zatáčky, dřevěné lávky, kamenné sjezdy a mnoho dalších překážek.

Jednotlivé traily jsou rozděleny dle náročnosti, na své si tedy přijdou jak děti, tak zkušení bikeři (<http://www.bikearena-vsetin.cz/>). A pro ty, kteří se nechtějí prohánět na kole, se v Semetíně nachází **Arboretum**, kde vás na ploše 7 ha okouzlí téměř tisíc cizokrajných dřevin a rostlin. Dále pak ve Vsetíně startují tři naučné stezky a čtvrtá s názvem **EVVO, pojd' si hrát** se nachází přímo v městském parku.

Při objevování Vsetína se nezapomeňte až do konce září zapojit do regionální hry **Poznááme Valaško** nebo při zdolávání vrcholů na kole do **Vrchařské koruny Valaška**.

MĚSTO VSETÍN

Cyklostezka Bečva

Panská zahrada

Pohled na Vsetín

KULTURNÍ AKCE VE VSETÍNĚ

11.–12. 9. | Multižánrový festival Valašské záření

16. 9. | T-mobile Olympijský běh – poprvé na Vsetíně

19. 9. | „Ukončení sezony na cyklostezce Bečva“ nebo Oslavy 70 let Hvězdárny

www.ic-vsetin.cz

Hrad Libštejn byl založen Oldřichem Tistou z Hedčan před rokem 1361, postupem času byl skoro zničen. Hrad patří k vrcholům ... z dob Karla IV. Mohutné zříceniny stojí nad řekou Mží.

POMŮCKA: ILOR	OBLIBENÝ NÁPOJ HOVOR.	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY FYZIKA EINSTEINA	FOND NÁRODNÍ OBNOVY	RYTMICKÉ CELKY	KAM	ŘÍMSKÝCH 999	TEXT PRO OPERU	ZVOLÁNÍ TOREADORA	AMERICKÁ HUDEBNÍ SKUPINA
ZÁVĚŤ ZASTAR.						STAROVĚKÝ OBYVATEL BALKÁNU				
JMÉNO HEREČKY VRÁNOVÉ						PŘÍJEMNÉ INICIÁLY MODERÁTA. ONDŘÁČKA				
CHEM. ZN. ŽELEZA			SV. HNĚDÁ BARVA ZN. NĚMECKÝCH AUT				PRAŽSKÝ PRIMÁTOR PŘED-ČITANÝ			
OZVĚNY				TANEČ. ORCHESTR Č. ROZHLASU ZÁPORKA					2. DÍL TAJENKY	ZÁJMENO OSOBNÍ
KAM	JEDNOTKY HMOTNOSTI ŘÍMSKÝCH 2004					TÝM ANGLICKY VYTOUŽENÝ CÍL				
OZNAČENÍ DÉLKY SATŮ					DÉLKOVÉ MÍRY PLÁŽE					
ŘÍMSKÝCH 1101				LINÝ ČLOVĚK ALKOHOL. NÁPOJ						VERŠE
INICIÁLY HEREČKY KAČÍRKOVÉ			TLUČENÝ POROST NA TVÁŘI					OBYVATEL IRSKA ŘECKÉ PÍSMENO		
ŠLECHTIC							CHEMICKÁ PŘÍPONA SPZ PÍSKU			
KAM	ZVOLÁNÍ AUTOR ŽIVOTA ZVÍŘAT					FIBICHOVA SKLADBA PRAZDNO				
NÁSTROJ NA BROUŠENÍ					ŠICI POTŘEBY SPAVÝ ČLOVĚK					
POHODNÝ				CHEM. ZN. KREMÍKU TI DRUZÍ			ZNAČKA ASTATU EV. HOSPO. SPOLEC.			STUDENT
MCBAINOVO JMÉNO			PŘÁVO VOLBY CHEM. ZN. ARZENU					PŘÍSLOVCE ČASOVÉ SCHOPNOST		
HONĚNÁ										RADOSTNÝ POKŘÍK
ZAŘÍZENÍ K MISENÍ										SKLOUZNUTÍ

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc červenec–srpen 2020.

Celkem došlo 8 306 odpovědí, 8 010 z internetu a 296 dopisů, z toho 4 848 žen a 3 458 mužů.

Slaný – město prázdninových dobrodružství

otázka 1: b) 10
otázka 2: c) hrůšeň
otázka 3: b) Třebíz
soutěžilo: 630 čtenářů; 366 správně; 264 špatně
výherci: M. Černá, Krasice; L. Šiklová, Skuteč;

N. Janáková, Chomutov; A. Barabaschová, Hlučín; J. Švec, Havlíčkův Brod; J. Hellerová, Králův Dvůr; M. Světlík, Radvanice; Z. Símeček, Chrastava; L. Zajac, Veselá; D. Janák, Chomutov

Kartografie Praha

otázka: Jirí z Poděbrad se během svého života dvakrát oženil. Poprvé v roce 1441 nebo 1442 a podruhé 1450. Víte, jak se jmenovala jeho první žena?

odpověď: c) Kunhuta ze Štemberka
soutěžilo: 496 čtenářů; 417 správně; 79 špatně
výherci: S. Čech, Světla nad Sázavou; H. Stránská, Hradec Králové; R. Tremil, Praha 4

Mariánky jsou super

otázka 1: b) Rudolf a Karolína
otázka 2: c) 11
otázka 3: a) u Prelátova pramene
soutěžilo: 666 čtenářů; 651 správně; 15 špatně
výherci: O. Roubek, Chynov; M. Miléřová, Louny;

M. Krobavá, Kladno; Z. Krtilová, Dobruška; D. Klíč, Chrast; J. Pastovná, Teplice; K. Fiala, Karlovy Vary; H. Špilauerová, Borovany; J. Strnad, Králupy; R. Svoboda, Újezd u Brna

Jedinečné Březno

otázka 1: a) 3 km
otázka 2: c) šest
otázka 3: b) Tycho Brahe
soutěžilo: 480 čtenářů; 366 správně; 114 špatně
výherci: L. Pokorná, Litoměřice; R. Hertíková,

Dobruška; P. Rosendorf, Praha 8; T. Plečtitá, Zbiroh; P. Radoušová, Litoměřice; D. Klimešová, Brno; J. Šotola, Police nad Metují; J. Bizoň, Kostice; A. Rousková, Česká Skalice; O. Stejskal, Choceň

Chmelářské muzeum Žatec

otázka 1: b) 1997
otázka 2: a) Anglie
otázka 3: b) jako sklady a balírný chmele
soutěžilo: 555 čtenářů; 513 správně; 42 špatně
výherci: Z. Hoffmannová, Praha; J. Korpašová,

Stráž pod Ralskem; J. Hejtmánková, Hodonín; J. Bizoň, Kostice; D. Dědková, Sychrov; D. Lesnáková, Ostrava-Výškovice; A. Hofírková, Újezd u Únicova; M. Rovenský, Velká Bíteš; Z. Čuhel, Olešnice; S. Svoboda, Újezd u Brna

Zámek Valdštejnů zve

otázka 1: a) Kniha a ilustrace – výstava J. Trnky
otázka 2: b) v Litvinově
otázka 3: c) F. M. Kaňka
soutěžilo: 604 čtenářů; 406 správně; 198 špatně
výherci: A. Háva, Varnsdorf; J. Havlíčková, Kolín;

O. Bursa, Praha; N. Polášková, Holyšov; P. Bergman, Česká Lípa; L. Nosková, Kadaň; L. Barabaschová, Hlučín; E. Slaninová, Chotýšany; M. Podzimek, Turnov; L. Kolman, Brno

Vezměte rodinu do Litoměřic

otázka 1: a) 153
otázka 2: b) 800
otázka 3: a) Labská stezka
soutěžilo: 536 čtenářů; 497 správně; 39 špatně

výherci: D. Musková, Kadaň; K. Uhlíř, Lanškroun; M. Pospíšil, Hlízov; J. Brožík, Sokolov; K. Devátý, Zlín; Č. Čajka, Ostrava; J. Buryšek, Mladcová; M. Bizoň, Kostice; Z. Šihánová, Dobruška; J. Tichý, Rumburk

Liberec to v létě rozjede

otázka 1: b) Roland
otázka 2: c) Malá výstavní síň
otázka 3: a) Liberecký jarmark
soutěžilo: 586 čtenářů; 561 správně; 25 špatně
výherci: M. Jirků, Pacov; J. Mazáčková,

Horní Bečva; J. Šinoglová, Sedlčany; I. Musilová, Zdobovice; O. Svobodová, Citoliby; J. Tomášková, Milavče; M. Kamešová, Humpolec; Z. Fichtl, Staněk; S. Čech, Světla nad Sázavou; L. Horníková, Praha 8

Hradecko s nadhledem

otázka 1: b) Eliška
otázka 2: a) koní
otázka 3: b) Václav Hanka
otázka 4: b) kůže a kožešiny
otázka 5: c) vrch u Trebechovic
soutěžilo: 554 čtenářů; 445 správně; 109 špatně

výherci: Z. Hlava, Zábřeh; N. Kubišová, Planá nad Lužnicí; K. Faltová, Blansko; J. Kindermannová, Víkřovice; J. Vopravilová, Přisimasy; Z. Pawliková, Miroslavské Knínice; J. Buryšek, Mladcová; J. Souček, Tábor; Z. Trnková, Most; L. Kejmarová, Stochov

Hurá do říše pohádek

otázka 1: b) Rumburak
otázka 2: a) Drákula
otázka 3: b) v Letohradě
soutěžilo: 574 čtenářů; 562 správně; 12 špatně
výherci: L. Pokorná, Litoměřice; J. Hrušková,

Bližejov; L. Hanuš, Lužany nad Trotinou; P. Hruzík, Nový Jičín; J. Herman, Hradec Králové; R. Holcová, Česká Třebová; K. Martinec, Horka u Staré Paky; J. Kučerová, Rokycany; S. Štěchová, Strakonice; D. Čajková, Ostrava

Město Ústí nad Orlicí

otázka 1: a) sv. Jana Pavla II.
otázka 2: c) Kocianaova
soutěžilo: 538 čtenářů; 520 správně; 18 špatně
výherci: P. Muska, Kadaň; H. Samková, Blížkovice;

L. Hanuš, Lužany nad Trotinou; J. Lisý, Jičín; M. Smolíková, Beroun; K. Martinec, Horka u Staré Paky; L. Cibulková, Kolín; E. Brlicová, Brno; M. Maláček, Tišnov; V. Hruška, Milavče

Edice ČT

otázka: Mezi filmy, které natočil s Jiřím Menzelem, nepatří...
odpověď: b) S čerty nejsou žerty

soutěžilo: 466 čtenářů; 457 správně; 9 špatně
výherci: I. Sláviková, Zlín; M. Jirků, Pacov; L. Čermáková, Košetice

Olomouc – hanácká metropole

otázka 1: c) v roce 2000
otázka 2: b) Wolfgang Amadeus Mozart
otázka 3: b) 1573
soutěžilo: 566 čtenářů; 554 správně; 12 špatně
výherci: B. Zajičková, Uherské Hradiště; P. Pecka,

Vysoké Mýto; J. Ritter, Praha 8; Z. Votroubková, Brtovo-Jeneč; K. Galda, Přerov; P. Radoušová, Litoměřice; M. Kamešová, Humpolec; M. Kučabová, Světla nad Sázavou; A. Bojanovský, Dolní Kounice; A. Jirout, Hronov

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?
odpověď: a) Náchodský zámek, 1867
soutěžilo: 580 čtenářů; 552 správně; 28 špatně

výherci: V. Kolarczykova, Frýdek-Místek; D. Nešetřilová, Neratovice; J. Krsková, Praha 4

Křížovka

...ubytovacích zařízení
soutěžilo: 475 čtenářů; 468 správně; 7 špatně

výherci: O. Tichý, Chotěboř; V. Vágnr, Veselí nad Lužnicí; E. Hrochová, Čelákovice

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Poznáte místo na fotografii?

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. září z www.kampocesku.cz/ soutěže nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

Podmínky soutěží najdete na <https://www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky>. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher. Výherci budou informováni redakcí a výhry jim budou zadavatelem soutěže zaslány do 15. dne v měsíci.

- a) Poděbrady – pohled na zámek, 18. stol.
- b) Mikulov a zámek, 1868
- c) hrad Veveří, 19. stol.

PŘEDPLATNÉ magazínu Pražský přehled kulturních pořadů

OBJEDNAT U: SEND Předplatné s. r. o. | Ve Žlábku 1800/77 | 193 00 Praha 9
 e-mail: send@send.cz | tel.: +420 225 985 225 | mobil: +420 777 333 370

OBJEDNAT U: REDAKCE KAM po Česku | Kubelíkova 30 | 130 00 Praha 3
 e-mail: redakce@kampocesku.cz | tel.: +420 222 944 816-7 | mobil: +420 602 223 279

www.prazskyprehled.cz

Dolní Poohří

MÍROVÉ NÁMĚSTÍ

12. - 13. 9. 2020

OSLAVY 500 LET

**OD POLOŽENÍ ZÁKLADŮ CHRÁMU
SV. MIKULÁŠE V LOUNECH**

OBLASTNÍ
MUZEUM
V LOUNECH

